

На наступны дзень пасля аперацыі Паўлаў ужо хадзіў

Старонка 8

Фантастычны лёс Зінаіды Бандарэнка

Старонка 9

У НУМАРЫ

Генеральскі квартал пад знос

Гарвыканкам выстаўляе на аўкцыён зямельны ўчастак, які ахоплівае жылыя кварталы, утвораныя вуліцамі Багдановіча-Кісялёва-Куйбышава-Камуністычнай. **Старонка 4.**

Накід плану ратавання рэжыму

А што калі лібералізацыя — гэта ўсур'ез і надоўга? Піша Віталь Сіліцкі. **Старонка 5.**

У Мінску будуць першы касцёл за сто гадоў

Шпіль будынку будзе мець 46 метраў вышыні. **Старонка 6.**

Беларускі цуд

у Нью-Ёрскай публічнай бібліятэцы. **Старонка 13.**

Гісторыя ў «НН»: бярозаўскае Картузія

Картэзіянскі ордэн лічыцца самым закрытым і элітарным з усіх манаскіх ордэнаў Касцёлу. Пра адзіны ў Вялікім Княстве кляштар картузаў піша Алег Дзярновіч. **Старонка 12.**

Японец, ды не японец

Фільмы Хаяа Міядзакі ў Мінску. **Старонка 15.**

Каталікі, пратэстанты і ўніяты адсвяткавалі Дзень Уваскресення Хрыстовага 12 красавіка. Праваслаўны Вялікдзень — за тыдзень: 19 красавіка.

Традыцыйна ў гэты дзень людзі вітаюцца адзін з адным, кажучы: «Хрыстос уваскрос!» І адказваюць на тое: «Сапраўды ўваскрос!»

«Хрыстос уваскрос з мёртвых, Смерцю смерць зваймаў, І тым, што ў магілах, Жыццё дараваў!» — гэты пасхальны гімн спяваюць у цэрквах падчас велікодных набажэнстваў.

Вялікдзень — найбольшае свята, дзень, калі разам збіраюцца сем'і, а таксама дзень, перад якім людзі даглядаюць і пасля якога, на Радунічныя дні, наведваюць родавыя магілы.

Традыцыя «хрыстасавання» — вітацца словамі «Хрыстос уваскрос!» — выйшла з закліку, якім апостал Павал падбадзёрваў хрысціян у гораду Карынфу.

Карані іншых традыцыйў — як-крашанак, пірага-паскі, супольнага святачнага абеду — хаваюцца ў легендах.

У праваслаўных — Вялікі тыдзень

Кожны дзень тыдня перад Пасхай цэрква называе «вялікім» — Вялікі панядзелак, Вялікі аўторак і г.д. Набажэн-

Сяброўкі — праваслаўная і каталічка — на велікоднай службе ў Гродне.

ствы ў гэтыя дні прысвечаны ўспамінам пра апошнія дні зямнога жыцця Ісуса Хрыста. У сераду вернікі ўспомінаюць Юдаву здраду, у чацвер — Тайную вячэру, у пятніцу — укрыжаванне Хрыста. У пятніцу на сярэдзіну кожнага храму вынесуць плашчаныцу. Гэта вышыванае пакрыва, на якім выяўлена цела Хрыста ў труне.

У суботу аб 11-й вечара пачынаецца паўночніца, перадсвяточнае набажэнства. Без цяжкіх

дванаццаць распачынаецца хросны ход: вернікі і святары тройчы абыходзяць царкву і спыняюцца перад зачыненымі дзвярамі храму, які будзе сімвалізаваць заваленую каменем пячору, дзе была магіла Хрыста. Прапяюць трапары, кароткія песняспевы, якія перадаюць сэнс свята, вернікі зойдуць у сярэдзіну і святачнае набажэнства, прысвечанае Хрыстову ўваскресенню, працягнецца.

У велікодных набажэнствах узалі ўдзел 119 тыс. чалавек

У велікодных набажэнствах, што прайшлі ў каталіцкіх храмах на тэрыторыі Беларусі 11—12 красавіка, узалі ўдзел прыблізна 119 тыс. чалавек. Пра гэта паведаміла МУС. У Мінску дзевяць каталіцкіх храмаў наведлі 24 тыс. грамадзян.

Мікола Бугай

Рашэнні на сотні мільёнаў даляраў

У панядзелак стала вядома, што Беларусь адмовілася прадаць дзярждолю ў Мазырскім НПЗ, якую хацелі атрымаць «Газпромнефть» і ТНК.

Лукашэнка зноў лётаў у Расію для сустрэчы з Дзмітрыем Мядзведзевым. Гэта ўжо трэцяя падобная паездка беларускага кіраўніка ў суседнюю дзяржаву за апошні месяц.

Першая адбывалася 19 сакавіка ў загадным Завідаве, другая — 21 сакавіка на лыжах у Сочы, трэцяя — 10 красавіка ў рэзідэнцыі Мядзведзева ў Горках. Але пра што канкрэтна гавораць лідэры на сустрэчах пры зачыненых дзвярах застаецца толькі здагадвацца.

Хіба што сам Лукашэнка можа нешта выдаць падчас сваіх кантактаў з прэсай.

Так яшчэ ў пачатку мінулага тыдня, наведваючы Светлагорск, кіраўнік Беларусі зрабіў шэраг рэзкіх заяваў на адрас Расіі. Ён абвінаваціў усходнюю суседку ў тым, што тая «нажываецца на Беларусі». Маўляў, Расія не прапускае беларускія тавары на свае рынкі.

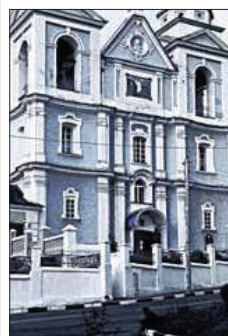
«Што тычыцца Расіі, то тут назіраецца не зусім прыстойнае стаўленне. І я не баюся пра гэта публічна аб'явіць. Не хочучы яны працаваць з Беларуссю, ну і няхай. Трэба перастаць нашым чыноўнікам поўзаць па расійскіх кабінетах і на каленях перад імі стаяць. Не хочучы нас

пускаць на свае рынкі, мы будзем шукаць іншыя вектары экспарту», — заявіў А.Лукашэнка.

А яшчэ ён напакнуў партнёра за тое, што не ажыццяўляюцца дамовы па транзіце газу. «Мы дамовіліся, што будзем 150 даляраў плаціць за газ. А потым прыязджаюць іншыя і кажуць, маўляў, не — малавата...» У адваротным жа выпадку прапаноўваюць «аддаць заводы, аддаць тое і гэта».

Працяг на старонцы 3.

Маршруты па Беларусі: мазырскае барока

Барочныя кляштары і стаянка з неаліту, старыя дубровы і высачыныя горы, на якія ледзьве караскаюцца па серпанціне машыны. **Старонка 10.**

Праўда і свабода

Велікоднае пасланне айца
Аляксандра Надсана.

Святы апостал Мацвей расказвае, як пасля ўваскрасення Хрыстовага тыя, што былі найбольш вінаватыя ў Ягонай крыжовай смерці, хацелі схаваць перад людзьмі Ягонае ўваскрасенне і, «параіўшыся, далі жаўнерам (што сцерагалі магілу Хрыста) шмат грошай і сказалі: «Ка-жыце так: Ягоныя вучні прыйшлі ўночы і ўкралі Яго, калі мы спалі» (Мц 28:12-13).

Можна сказаць, што гэта быў прыклад спробы абмежавання свабоды сродкаў масавай інфармацыі, пра што так часта даводзіцца чуць у нашыя дні. І гэта зусім зразумела, бо кожны аўтарытарны рэжым, які жадае мець поўны кантроль над сваімі падудладнымі, баіцца праўды і таму ўводзіць цензуру на весткі, якія падаюцца да агульнага ведама. Хрыстос сказаў: «Праўда вас зробіць свабоднымі» (Ян 8:32).

Насамрэч свабода — гэта перадусім магчымасць вольнага і свядомага выбару, зробленага з веданнем мэты, сродкаў і наступстваў.

а. Аляксандар Надсан

апостальскі візітатар для беларусаў-каталікоў замежжа.

PHOTO BYEMANET

Для лепшага разумення Хрыстос прыводзіць такі прыклад: «Хто з вас, жадаючы збудаваць вежу, не сядзе перш і не палічыць выдаткаў, ці мае дастаткова для завяр-

шэння працы?» (Лк 14:28). Іншымі словамі, сапраўдная свабода і праўда нераздзельныя: інакш гэта будзе свабода чалавека, якому завязалі вочы і сказалі, што ён вольны ісці, куды хоча.

Сённяшні дзень для нас асабліва дарагі і радасны. Сёння мы ўспамінаем, як Той, хто сказаў пра сябе: «Я — дарога, і праўда, і жыццё» (Ян 14:6), сваім устаннем з мёртвых пасля пакутаў пратарнаваў нам дарогу да пазнання адзінай і апошняй Праўды — Бога, які з'яўляецца крыніцаю і Мэтаю жыцця.

Як спяваецца ў Велікоднай песні: «Хрыстос уваскрос з мёртвых, смерцю смерць зва-яваў і тым, што ў магілах, жыццё дараваў».

Дык будзем радавацца разам з уваскрслым Хрыстом!

Вялікдзень 2009 г.

Збярэнь Кнігарню «Наша Ніва»

пытайцеся ў кнігарнях і ў незалежных распаўсюдніках

Міністр фінансаў Расіі бязрадасны ў прагнозах

На думку Аляксея Кудрына, замежнаэканамічныя ўмовы для Расіі ў наступныя 10—50 гадоў будуць неспрыяльнымі.

«У бліжэйшыя 10-20-50 гадоў мы не будзем мець такіх спрыяльных умоваў, якія былі ў перыяд з 2000 да 2004 г.», — сказаў міністр фінансаў Расіі на пашыранай калегіі Мініфіну краіны.

Ён параўнаў сітуацыю з пачаткам 90-х, калі спад эканомікі доўжыўся 8 месяцаў, а аднаўленне — 92 месяцы. Між тым на

гэты раз амерыканская эканоміка за 8 месяцаў яшчэ не дасягнула дна.

Таму, у разуменні Кудрына, попыт на расійскую прадукцыю яшчэ доўга застаецца адносна невысокім. Расія больш не будзе мець у распараджэнні столькі свабодных грошай, як у апошнія гады.

Стан расійскай эканомікі паўплывае і на перспектывы Беларусі.

МБ

АКЦЫЯ САЛІДАРНАСЦІ ЧЫТАЧОЎ «НН»

Напішы палітвязням і палітрэкрутам да Вялікадня «Хрыстос уваскрос»

Зміцер Жалезнічэнка

в/ч 83469, вул. Ленінградская, 247210 г. Жлобін

Віталь Каратыш

в/ч 61732, 1 дыв., вайсковы гарадок Цаль, Асіповіцкі р-н

Зміцер Бяляеў

в/ч 41780, вул. Лідская, 5, 230003 г. Гродна

Ігар Салавей

в/ч 15994, в. Волька, Івацэвіцкі р-н

Алесь Каліта, Іван Шыла

в/ч 06405, 211171 п/а Межыца, Лепельскі р-н

Арцём Дубскі

г. Бабруйск, 1-ы Пераезны завулак, 10, СІЗА №5, 213826, Магілёўская вобл.,

Юры Дзяшук

в/ч 5529, 2-і Прылуцкі завулак, д.3, 220089 г. Мінск

Мікалай Аўтуховіч

вул. Валадарскага, 2, СІЗА №1, камера 14, 220050, Мінск

Франак Вячорка

в/ч 48694, вул. Астроўскага, 247760 г. Мазыр

Юры Лявонаў

вул. Валадарскага, 2, СІЗА №1, камера 54, 220050, Мінск

Зміцер Хведарук

в/ч 18662, 222169 г. Жодзіна

Уладзімер Асіпенка

вул. Валадарскага, 2, СІЗА №1, камера 22, 220050, Мінск

Не ўсё ў жыцці апошні раз

Падпісатца можна праз Рэдакцыю і праз «Белпошту». Мы рэкамендуем — праз Рэдакцыю

Цана падпіскі праз Рэдакцыю на месяц складае 6000 рублёў.

Наша сістэма дастаўкі газеты за 3 гады даказала сваю надзейнасць. Усе тыя, каго такі спосаб атрымання газеты задавальняе, хай застаюцца вернымі такой падпісцы.

Мы зможам дастаўляць Вам газету хутчэй або з той жа хуткасцю, што «Белпошта».

Падпісныя індэксы ў каталогу «Белпошты»: для людзей — 63125, для прадпрыемстваў — 631252.

Падпісатца можна на кожнай пошце. Цана гэтай падпіскі — 12 000 руб. на месяц.

ПАВЕДАМЛЕННЕ	
ІВУП "Сучаснасць", УНП 190 786 828	
МД ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764	
Разулік атрыматніка	3012 206 280 014
Асінбна разулік	
Інтэрнім, імё, вы габавіцкі, аднак	
Вс апацты	
За газету "Наша Ніва"	
Агулаі	
ІВУП "Сучаснасць", УНП 190 786 828	
МД ААТ "Белінвестбанк", вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764	
Разулік атрыматніка	3012 206 280 014
Асінбна разулік	
Інтэрнім, імё, вы габавіцкі, аднак	
Вс апацты	
За газету "Наша Ніва"	
Агулаі	

Каб штотыдзень атрымліваць газету,

даслаіце адрасы і грошы за газету. Кошт на месяц — 6 тыс. рублёў.

1) Просім усіх ахвотных чытаць газету паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і тэлефоны. Гэта можна зрабіць праз: тэлефоны: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nn.by, папшты адрас: 220050, г. Мінск, а/с 537.

2) Просім у бланку банкаўскага паведамлення ці папштова пераказу дакладна і разборліва пазначыць адрас, у тым ліку папшты ідржэ і код пад'яду.

Тры гады «НН» можна было атрымаць толькі падпісаўшыся праз Рэдакцыю. І мы завялі традыцыю дзякаваць усім тым чытачам, якія пералічваюць грошы на выхад газеты.

Дзякуй

В.Я. з Полацку.
Сцяпану Г., Л.З., А.А. з Мінскага раёну.
Паўлу С. з Горацкага раёну.
А.А. з Баранавіцкага раёну.
Валіяціне М. з Навагрудскага раёну.
Івану З. з Пружанскага раёну.
Ф.Г. з Мазырскага раёну.
Анатолію А. з Віцебску.
Уладзіміру Ш. з Віцебскага раёну.
Галіне Г. з Барысаўскага раёну.
Анатолію С. з Маладзечанскага раёну.
Віктару Н. з Каліпольскага раёну.
Івану Д. з Мадзельскага раёну.
Валіяціну М. з Гомеля.
Аляксандру П. з Глыбоцкага раёну.

Ад двух да пяці гадоў атрымалі забойцы «пухавіцкага падпальшчыка».

14 красавіка Гомельскі абласны суд вынес прысуд чатыром жыхарам вёскі Пухавічы Жыткавіцкага раёна па справе аб забойстве імі аднавяскоўца Мікалая Макаравіча, якога яны падзарвалі ў падпалах ў вёсцы.

Сяргей Аліфіяровіч асуджаны на пяць гадоў турмы, Ігар Макаравіч — на тры гады. Суд прызнаў іх вінаватымі ў забойстве (артыкул 139, ч. 2).

Гэты артыкул прадугледжвае пазбаўленне волі тэрмінам ад 8 да 25 гадоў, або пажыццёвае зняволенне, або смяротнае пакаранне. Аднак быў ужыты артыкул 70 КК (прызначэнне больш мяжкага пакарання, чым прадугледжана за злачынства).

Аляксандру Петручэню і Таццяне Юхневіч далі па два гады абмежавання волі.

Пасля арышту чацвёркі да Аляксандра Лукашэнкі звярнуліся іх сваякі, просячы літасці. І кіраўнік краіны публічна папрасіў старшыню Вярхоўнага суду паставіцца да падзарваных мяжкі. Гэта заява выклікала вялікія дыскусіі. У прыватнасці, 70 аднавяскоўцаў накіравалі Лукашэнку ліст, у якім папрасілі ўзняць чацвёрку пад варту. «У кожнай вёсцы ёсць свае ізгі, але гэта не значыць, што ўсіх раней судзімых трэба забіваць», — напісалі яны.

Цікава, што пракуратура паставілася да самасуднікаў сурова. Пракурор Андрэй Бондар патрабаваў пакараць непасрэдных выканаўцаў забойства Аліфіяровіча і Макаравіча 14 гадамі калоніі ўзмоцненага рэжыму; памагатых — 8,5 і 8 гадамі зняволення.

Як сказаў ён у судзе, у абвінавачаных былі падставы негатыўна ставіцца да забітага Мікалая Макаравіча, але ім «ніхто не даваў права распараджацца чужым жыццём».

Аднак суд выбраў мяккае пакаранне.

У сваім апошнім слове качагар Сяргей Аліфіяровіч заявіў: «Мяне падштурхнуў на гэтае злачынства сам Мікалай Макаравіч — тым, што здзекаваўся з жыхароў вёскі, і пагрозамі ў мой бок. Я не якісьці забойца ці маньяк. Я абараняў сваю сям'ю. Я не хацеў забойства, але так выйшла. У тым, што адбылося, вінаваты сам пацярпелы, і няхай яго радня злосці на нас не трымае. Я вінаваты і павінен быць пакараны. Я ўжо і так пакараны ад Бога. Калі вы хочаце і дазваляе закон, не пазбаўляйце мяне волі».

Юхневіч у дзень забойства разам з Петручэнем цікавала за Мікалаем Макаравічам і вынесла каністру з бензінам, каб спаліць нябожчыка, але сваёй віны не прызнала. Яна на дзень забойства яшчэ не адбыла пакаранне за ранейшае злачынства — раненне нажом свайго сужыцеля.

Мікола Бугай;
карэспандэнты БелаПАН,
радыё «Свабода»

«Я не хацеў забойства, так выйшла»

Справа налева: Сяргей Аліфіяровіч, які атрымаў найбольш, Таццяна Юхневіч, Ігар Макаравіч, Аляксандр Петручэня.

Рашэнні на сотні мільёнаў даляраў

Працяг са старонкі 1.

Не, сёння ніхто ва ўмовах крызісу нічога надарма падаваць не будзе», — сказаў Лукашэнка.

Праўда, ужо праз пару дзён ягоная рыторыка памяццала. На сустрэчы з губернатарам Ленінградскай вобласці Валерыем Сердзюковым Лукашэнка запэўніў, што «будучыні без Расіі мы не бачым, мы асуджаны жыць разам з Расіяй». Разам з тым, папрокі ўбок «саюзніцы» ўсё адно прагучалі. Маўляў, не вельмі імкненца яна дапамагаць Беларусі ў час крызісу. «Калі Еўрасаюз яшчэ можна зразумець, што яны праводзяць такую палітыку, перыядычна прасінгуячы нас, то як зразумець пазіцыю Расіі, якая фактычна блакуе пастаўкі нашай прадукцыі», — рытарычна пытаўся Лукашэнка.

А літаральна праз дзень прыйшла навіна, што кіраўнік зноў ляжыць у Расію. Зрэшты, афіцыйна Лукашэнка прыбыў у Маскву для сустрэчы з Патрыярхам Маскоўскім Кірылам. Напярэдадні пра матчымае спатканне з прэзідэнтам Расіі нічога не паведамлялася, аднак мала хто сумняваўся, што лідэры не выкарыстаюць момант. «Мы блізка людзі, і было б дурасцё не сустрэцца», — сказаў у Горках Лукашэнка, дзякуючы Мядзведзеву за магчымасць частых спатканняў.

Ізноў у прэсу пусцілі толькі агульныя афіцыйныя выразы, не паведамляючы нічога канкрэтнага.

Афіцыйны сайт Дзмітрыя Мядзведзева пра сустрэчу быў вельмі лаканічны: «Кіраўнікі дзяржаваў абмеркавалі вынікі саміту «Групы дваццаці» ў Лондане і пытанні двухбаковых стасункаў». Гэта ўсё.

Афіцыйная БЕЛТА распісала крыху больш. «Нашы сустрэчы актывізуюць чыноўнікаў, трымаюць іх у тонусе. Напярэдадні вырашана мноства пытанняў, якія здаваліся непераадыльнымі», — заявіў Лукашэнка.

Мядзведзеў жа са свайго боку зазначыў, што «сустрэчка часта — гэта добра, гэта азначае тое, што мы заўсёды можам звернуцца да адзін аднаго па многіх пытаннях». А ў «прэзідэнтаў заўсёды ёсць пытанні, па якіх ёсць рэзон парайца, і мы гэта рэгулярна робім».

Пра што ж вялася гаворка ў Горках? Напярэдадні сустрэчы афі-

Адамкус: Лукашэнка мусіць ехаць у Прагу

Прэзідэнт Літвы Валдас Адамкус заявіў, што Аляксандр Лукашэнка павінен узяць удзел у травеньскім саміце ЕС у Празе, на якім будзе прэзентавана праграма «Усходняе партнёрства». Адамкус, аднак, удакладніў: «Гэта зусім не азначае, што ЕС згодны з палітыкай Лукашэнкі».

Між тым 7 красавіка, падчас кансультацый кіраўнікоў МЗС краін Еўразвязу, беларускаму боку недвухсэнсоўна намякнулі, што на саміце ў Празе хочучы бачыць Сяргея Мартынава, а не А.Лукашэнку.

цыйны прадстаўнік МЗС Расіі Андрэй Несцяренко заявіў, што ўдзел постсавецкіх краін у праграме «Усходняга партнёрства» можа здацца «ненатуральным выбарам». А Масква «бачыць пагрозу» ў гэтым штучным супрацьстаянні Расіі і Еўрасаюзу.

Па вяртанні ў Мінск падчас суботніку на «Мінск-арэне» Лукашэнка не хаваў задаваленасці ад візіту ў Белакаменную. Ён паведаміў, што на перамовах з прэзідэнтам Расіі прынятыя рашэнні «на сотні мільёнаў даляраў». Гэта, у прыватнасці, пытанні цаны на газ, «каб вывесці роўную цану па ўсіх месяцах», «не плаціць шалёную цану ў студзені і ніжэй за 100 даляраў у снежні, а сярэдняю па годзе плаціць».

«Гэта нам вельмі выгадна, — зазначыў беларускі кіраўнік. — Яны пайшлі насустрач нам. Яны пералічылі нам гадавы кошт транзіту, каля 300 млн. даляраў. Яны пералічылі нам за чарговыя там працэнты акцыі «Белтрансгазу»».

У панядзелак расійскае інфармацыйнае агенцтва «Інтэрфакс» паведаміла, што беларускі бок адмовіўся ад продажу Мазырскага НПЗ, які хацелі атрымаць «Газпром-нефть» і ТНК. Такую прапанову расіянне рабілі яшчэ ў пачатку сакавіка.

Бакі дамовіліся таксама бліжэйшым часам працягнуць перамоў. На гэты раз у Мінску. Калі менавіта, яшчэ не паведамляецца.

Зміцер Панкавец

СЦІСЛА

Візіт Шварцэнберга

На 16—17 красавіка заплаваныя візіт у Мінск Карла Шварцэнберга — кіраўніка МЗС Чэхіі, якая зараз старэйшынства ў ЕС. Верагодна, што Шварцэнберг будзе ўтвараць Лукашэнку не ехаць на саміт у Прагу.

Прылятаў эмір Катару

13-14 красавіка ў Мінску з двухдзённым афіцыйным візітам быў эмір Катару Хамад бен Халіф а-Тані. Гэта адзін з самых багатых манархаў у свеце. Эміра зацікавілі беларускія нафтаперапрацоўчыя комплексы.

Лідэры апазіцыі наведаюць забуджаныя раёны

Прадстаўнікі АДС да чарговай гадавіны аварыі на ЧАЭС наведваюць раёны Гомельскай вобласці, якія найбольш пацярпелі ад радыяцыі. Згоду на ўдзел у паездках ужо далі Аляксандр Казулін, Сяргей Калінін і Анатоль Лябедзька.

Яшчэ адна партыя

Устаноўчы з'езд Партыі свабоды і прагрэсу

пройдзе 18 красавіка ў Магілёве. Першы ўстаноўчы з'езд ПСП адбыўся ў лістападзе 2003 году, але Мін'юст упарта адмаўляецца рэгістраваць партыю.

14 мая ў Мінску пройдзе «Марш за незалежнасць»

Арганізатарамі выступіць «Малады фронт». Акцыя прымеркаваная да чарговых угодкаў рэферэндуму 1995 году, дзе разглядаліся пытанні аб скасаванні бел-чырвона-белага сцягу і гербу «Пагоня» ў якасці дзяржаўных сімвалаў, адмене статусу беларускай мовы як адзінай дзяржаўнай, а таксама аб эканамічнай інтэграцыі з Расіяй і праве прэзідэнта распускаць парламент. Пачатак акцыі заплаваны на 18-й на Кастрычніцкай плошчы і шэсце да Плошчы Незалежнасці. Заяўка на акцыю падавацца не будзе, бо арганізатары не вераць у тое, што можа быць атрыманымі становішчы вынік.

Асамблеі адмовілі

Асамблеі няўрадавых арганізацый у Міністэрстве юстыцыі адмовілі ў рэгістрацыі.

ЗП

У даўгах як у шаўках

Як піша «БДГ», у Мемарандуме аб эканамічнай і фінансавай палітыцы, у якім беларускі ўрад тлумачыць мэтазгоднасць прыцягнення сродкаў МВФ, гаворыцца пра тое, што ў 2009 годзе Беларусь не чакае істотных вынікаў ад працэсу лібералізацыі эканомікі. На думку ўраду, лібералізацыя ў 2009 годзе яшчэ не дазволіць дасягнуць адчувальнага прагрэсу ў прыцягненні ў краіну замежных інвестыцый.

У Мемарандуме аб эканамічнай і фінансавай палітыцы ўрад абяцае ў 2009 г.

Міжнародны валютны фонд прагназуе сур'ёзныя выпрабаванні для беларускай эканомікі, звязаныя з пагашэннем узятых фінансавых забавязанняў: у 2009 годзе Беларусь спатрэбіцца 10,7 мільярадаў даляраў крэдытаў.

зробіць крокі ў бок паляпшэння бізнэс-клімату.

«Мы таксама настроены павялічыць абсяг для дзейнасці прыватнага сектара, адкрыць эканоміку для замежных інвестыцый і палепшыць дзелавы клімат», — адзначаеца ў дакуменце.

Для выканання вышэй названых задачаў беларускі ўрад у 2009 годзе мае намер зніжаць для бізнэсу падатковы цяжар, скарачаць кан-

троль за вытворчымі прадпрыемствамі, а таксама паскорыць прыватызацыю. Беларускі ўлады пагадзіліся, што лібералізацыя павінна быць прыярытэтам эканамічнай палітыкі краіны. У Мемарандуме таксама адзначаецца, што беларускі ўлады пагадзіліся павялічыць ролю прыватнага бізнэсу ў краіне.

МВФ прагназуе, што наперадзе Беларусь чакаюць

сур'ёзныя выпрабаванні, звязаныя з пагашэннем узятых фінансавых забавязанняў. Паводле ацэнак фонду, Беларусь «сутыкнецца з вялікімі патрэбамі ў фінансаванні». Ужо ў 2009-м, паводле ацэнак МВФ, краіне спатрэбіцца 10,7 млрд даляраў. Такую лічбу фонд вывеў на падставе патрэбы Беларусі ў энэргарэсурсах і неабходнасці пагашаць замежную запазычанасць за

мінулыя гады.

Нагадаем, што выканаўчая рада дырэктараў МВФ 12 студзеня ўхваліла вылучэнне Беларусі крэдыту ў памеры 2,46 млрд даляраў. Сродкі, як чакаецца, будуць паступаць у Беларусь некалькімі траншамі. Першая транша ў памеры 788 млн даляраў прыйшла ў студзені. Чакаецца, што другая транша паступіць у Беларусь да 15 мая. У выпадку, калі беларускаму боку ўдасца выканаць патрабаванні фонду, трэцяя транша надзесяць да 15 жніўня, чацвертая — да 15 лістапада. Апошнюю, пятую траншу, МВФ мае намер накіраваць у Беларусь да 15 лютага 2010 году.

Bdg.by

Генеральскі квартал пад знос

Гарвыканкам выстаўляе на аўкцыён зямельны ўчастак, які ахоплівае жылыя кварталы, утвораныя вуліцамі Багдановіча-Кісялёва-Куйбышава-Камуністычнай. Участак вызваляць ад 1-2-павярховых будынкаў пад шматпавярховую забудову.

Пра аўкцыён, які адбудзецца 25 красавіка, паведамляецца на сайце Дзяржкамітэту па маёмасці. Плошча зямельнага ўчастку, які згодна рашэння Мінгарвыканкаму № 1481 ад 20.06.2008 г. выстаўляецца на тэрыторыю, складае 7,8 га, пачатковая цана — \$2 379 500. Кварталы, утвораныя вуліцамі Багдановіча-Кісялёва-Куйбышава-Камуністычнай, будуць вызваленыя ад 1-2-павярховых будынкаў пад шматпавярховую забудову.

Аўтарамі праекту забудовы гэтых кварталаў былі архітэктары М.Асмолюска, М.Ручко, кансультаваў іх прафесар І.Собалеў. На працягу 1945—1947 гг. тут паўсталі 44 васьмікватэрныя дамы, агульнай жывой плошчай 12 тыс. квадратных метраў.

Гэтыя кварталы называюць хто «генеральскімі», бо сяліліся там семі вышэйшага каманднага складу Беларускай вайскавой акругі, а спецыялісты — «Асмоловічамі» — у го-

нар архітэктара Міхаіла Асмолюска. Як піша часопіс «Архітэктура і будаўніцтва», яны ўяўляюць сабой прыклад эталоннага спалучэння архітэктуры квартальнай забудовы, вольнай планіроўкі і тыповага домабудаўніцтва. Па шэрагу характарыстык і ўзроставах крытэрах кварталы гэтыя могуць прэтэндаваць на ўключэнне ў спіс гісторыка-культурнай спадчыны. На сёння там жыве каля 890 чалавек.

Больш чым дзесяць гадоў лёс павяненых кварталаў вагаўся паміж рэканструкцыяй і зносам пад сучасную забудову. Колькі год таму аўтарскі калектыў «Мінскграмадзян-праект» прадставіў на конкурс «Гістарычны цэнтр Мінску» — праект, які прадугледжваў захаванне гістарычнага перыметру 2-павярховых будынкаў з мансардамі. У цэнтры кварталу меркавалася збудаваньне шматфункцыянальнага комплексу з гандлёва-забаўляльным цэн-

трам і падземнымі паркінгамі.

Праект рэканструкцыі кварталаў, прадстаўлены інстытутам «Мінскграду», прадугледжвае знос двухпавярховай забудовы і будаўніцтва на вызваленых месцах двух 9-11-павярховых дамоў, куды планавалася засяліць жыхароў кварталу, а таксама 7-павярховых жылых комплексаў эліт-класу, два дзіцячыя садкі. Агульная колькасць жыхар-

ства адбудаванага кварталу ў такім выпадку павінна была скласці 2,8 тысячы чалавек.

Неабходнасць зносу малапавярховай забудовы тлумачыцца зношанасцю будынкаў. Ёсць меркаванне, што рэканструкцыя іх з мэтай захавання першапачатковага выгляду будзе каштаваць значна даражэй за знос і наступную забудову.

Сямён Печанко

Золатавалютныя рэзервы аднаўляюцца дарагой цаной

Золатавалютныя рэзервы Беларусі, разлічаныя па стандартах МВФ, павялічыліся ў сакавіку на 628,5 млн даляраў ЗША дзякуючы траншы расійскага крэдыту.

Міжнародныя рэзервовыя актыўнасці (золатавалютныя рэзервы) Беларусі, разлічаныя па стандартах МВФ, павялічыліся ў сакавіку на 628 млн даляраў (18,9%) і на 1 красавіка склалі 3 млрд 955 млн даляраў ЗША. Такія даныя апублікаваныя Нацыянальным статыстычным камітэтам.

Рэзервы патрэбныя для забеспячэння ад надзвычайных сітуацый.

На 1 студзеня 2009 году памер ЗРВ Беларусі склаў

\$3 млрд 61,1 млн. Такім чынам, з пачатку году агульны рост рэзерваў склаў \$894,1 млн, або 29,2%.

Пры гэтым згаданы перыяд з пачатку году супрадажаўся запазычанымі і іншымі паступленнямі на суму \$1 млрд 913 млн, якія былі залічаны ў склад рэзерваў.

У прыватнасці, у студзені 2009 году Беларусь атрымала першы транш крэдыту МВФ у памеры \$788 млн, у лютым — \$625 млн ад продажу чарговага пакету акцый ААТ «Белтрансгаз», у сакавіку Беларусь атрымала чарговую траншу расійскага крэдыту на суму \$500 млн.

БелаПАН

Белстат скарэктаваў у бок паніжэння статыстыку за першы квартал

Паводле новых звестак, рост ВУП Беларусі запаволіўся да 1,1%.

Рост ВУП Беларусі ў першым квартале 2009 году замарудзіўся да 1,1% проці аналагічнага перыяду мінулага году. Аб'ём прамысловай вытворчасці ўпаў на 4,5% (28381,4 млрд. руб.).

Разам з тым Белстат Беларусі адкарэктаваў у меншы бок дадзеныя па росце ВУП і прамысловай вытворчасці краіны за папярэднія месяцы. Гэтак, у студзені гэтага году ў параўнанні з студзенем мінулага года рост ВУП склаў 2,6%, а не 4,2%, як паведамлялася

раней.

У студзені-лютым 2009 году ў параўнанні з студзенем-лютым 2008-га, як вынікае з новых дадзеных Белстату, рост ВУП склаў 1,2%. Між тым месяц таму Белстат спыраша паведаміў пра рост ВУП за пазначаны перыяд на 1,4%, аднак праз пару дзён падкарэктаваў дадзеныя паказчык да 2,3%.

Зімбабвэ на год адмовілася ад нацыянальнай валюты

Прычына — шалёная гіперінфляцыя. Зімбабвійскія даляры вылічваліся ўжо ў трыльёнах. Таму ў краіне зараз будуць выкарыстоўвацца замежныя

грошы — амерыканскія даляры, паўднёваафрыканскія ранды, еўра. Вайскоўцы і дзяржаўныя служачыя ўжо атрымліваюць заробкі ў далярах.

Нерухомасць будзе таннець далей

На сёння медыянная цана квадратнага метра жылплошчы ў Варшаве знізілася з 4000 даляраў улетку 2008 году да 2400 даляраў сёння. Большасць экспертаў схільна да думкі, што яна працягне зніжацца. Праўда, дакладны прагноз зрабіць не рашыцца ніхто. Цана нерухомасці ў Беларусі паўтарала тэндэнцыі, характэрныя для суседніх краінаў.

МБ; Afn.by

Накід плану ратавання рэжыму

А што, калі лібералізацыя
— гэта ўсур'ез і надоўга?
Піша **Віталь Сіліцкі**.

А што, калі?.. Што, калі
лукашэнкаўская трансфармацыя
выкліканая не толькі
сітуацыйнымі, але і незваротнымі
зрухамі, якія робяць аднаўленне
старога лукашызму немагчымым
нават у больш спрыяльных
эканамічных умовах?

Што, калі на ўладнай эліце пачала
з'яўляцца становачая матывацыя да
пераменаў? Што, калі — у піку
ўсяму, што мы ведаем пра
Лукашэнка і пра палітычныя
рэжымы ўвогуле, — у Беларусі
пачне стварэнне акно магчымасці
для эвалюцыйных пераменаў і
кампрамісных сцэнароў

трансфармацыі?

Улада абярэ паміж лібералізацыяй
і адкатам першае толькі ў адным
выпадку: калі яе выдучыя
прадстаўнікі займеюць
гарантаваную магчымасць
забяспечыць свае інтарэсы ва
ўмовах кіраванай дэмакратыі.
Як тое было калісьці на Тайвані ці
ў рэжыме «паўтарапартыінай
сістэмы» ў Японіі. Пры гэтым
Беларусь набудзе атрыбуты
дэмакратыі, але першыя тры-
чатыры электаральныя цыклы
існае ўлада ў нейкай новай форме
не сустрэне вялікіх праблемаў з
пераабраннем у канкурэнтнай
барачыбе. Дамінаванне пры гэтым
пачне стварэнне праз кантроль за
эканамічнымі рэсурсамі,
напрыклад, праз механізмы

Улада абярэ лібералізацыю, калі
лукашэнкаўцы будуць упэўненыя, што
застануцца ва ўладзе і пры дэмакратыі.

кантралюванай прыватнасці.

Кантралюваная трансфармацыя,
аднак, вымагае некалькіх умоваў.

— Палітычнай волі і гатоўнасці да
грунтоўных пераменаў, што цяжка
здабыць, маючы на ўвазе звычайку
ўладныя эліты да безапазіцыйнага
асяроддзя.

— Новага пункту апоры ў
грамадстве, новай пануючай

сацыяльнай кааліцыі ў будучай
сістэме.

— Змястоўнага праекту
эканамічных і сацыяльных
пераўтварэнняў і новай
практычнай ідэалогіі, якая б
забяспечвала глебу для
інкарпарацыі былых апанентаў і

легітымизавала б новы курс.

Палітычная воля для
кантралюванай трансфармацыі
можжа з'явіцца толькі тады, калі
стане немагчымым простае
прыстааванне сістэмы да новых
часоў.

Ці не ёсць усе гэтыя разважанні
летуценніцтвам? У прынцыпе, мая
задача, калі я сяду пісаць гэты
артыкул, з гэтага складалася —

паразважаць над тым, што падаецца
немагчымым: пра магчымасці
эвалюцый сістэмы, якая, здавалася
б, генетычна не здольная на
эвалюцыю. Але глыбінныя змены,
якія адбываюцца і ў Беларусі, і ў
наваколлі, прымусжаюць да
пераасэнсавання ранейшых
аксіёмаў.

Тыя, хто дагэтуль спадзяецца на
рэвалюцыю і бунты прыніжаныя і
пакрыўджаныя, мусяць
усвядоміць, што перамены, якія
пойдуць іншым шляхам, пакінуць
іх назаўжды на ўзбачыне
палітычных працэсаў.

Тыя, хто спадзяецца заставацца ля
ўлады бестэрмінова, не могуць не
разумець, што лобы сцэнар
трансфармацыі ці нават
мадэрнізацыі краіны прывядзе
ўрэшце да стану, калі палітычныя
перамены будуць непазбежныя.

Так што пра магчымасці сумеснага
кіравання гэтымі працэсамі не
лішне было б задумацца ўжо цяпер.

Віталь Сіліцкі

палітолаг, дырэктар Беларускага інстытута стратэгічных
даследаванняў. Поўны тэкст гэтага аналізу чытайце ў часопісе
«Arche».

Шалёная грузінская апазіцыя

Як толькі грузінскі палітык
сыходзіць у апазіцыю, ён робіцца
ідэятам. Піша **Юлія Латыніна**.

Прыязджаю я ў Тбілісі і пытаюся Георгія
Хайндраву: «Чаму вы супраць Саакашвілі?»
«Бо ён тыран і карупцыйнер». «А можна
прыклады карупцыі?» «Чаму я павінен
рабіць за вас вашу працу, — кажа Хайндрава,
— я вам даў агульнае палітычнае асвятленне,
а прыклады вы шукайце самі».

Або пасля расійска-грузінскай вайны
прыходжу да Дато Усапашвілі, які лічыцца
самым разумным і самым памяркоўным з
апазіцыянераў. «Трэба было рабіць не так, —
кажа. Ну добра, я разумею, што не так, а што
менавіта трэба было рабіць Грузіі ў той
момант, калі расійскія танкі рушылі праз
Рокітскі тунэль? «Трэба было нежк вырашыць
справу мірам». Ага. Вырашыць справу мірам
і павесіць коты на шыю званочка.

Гэта ўсё, вядома, вельмі дрэнна, бо ў
дэмакратычнай краіне павінна быць
разумная апазіцыя. Калі ў краіне няма
разумнай апазіцыі, яна не дэмакратыя.
У гэтым сэнсе Грузія не дэмакратыя.

Чаму менавіта з Грузіяй адбылася такая
даўная гісторыя? І я доўга думала над гэтай
праблемай, і вырашыла, што галоўных
чыннікаў два.

Адзін чыннік палітае ў тым, што на Каўказе
кожны лічыць сябе прэзідэнтам. У Чачні ці ў
Грузіі, у Дагестане, кожны павяжаючы сябе
мужчына марыць пра прэзідэнцтва, апроч
зусім ужо немаўлятак, якія марыць пакуль
толькі пра соску.

Другі чыннік апазіцыі і яе шматлікасці
палітае ў тым, што Міхаіл Саакашвілі
зламаў хрыбет староі Грузіі.

Той староі Грузіі — Грузіі ancien regime — з
эндэмічнай карупцыяй, хабарамі, сувязямі,
злodeзямі ў законе — проста няма. Ёсць
іншая Грузія, дзе копы не бяруць хабар, дзе
прадзеднае ў прыватную ўласнасць усё,
акрамя сумлення, і дзе на месца злodeзям у
законе і інтэлігентам прыйшла
мерытакрытэчная эліта, якая пераважна
размаўляе па-ангельску, а не па-расійску.

Гэта зачэпіла многіх, і трэба ведаць Грузію,
каб разумець, што грузін заўсёды пашкадуе
свайго дзядзюку, «якога ні за што выкінuli з
мiлiцiі», і брата, «якога ні за што пасадзілі ў
турму».

Лячу ў самалёце з маскоўскім будаўніком-
грузінам. «А ці добра будаваць у Тбілісі?» —

PHOTO BY MEDANET

пытаю. «О, цудоўна! За будынак у 12 тыс. кв.
м я заплаціў \$12 тыс. за праект — і ўсё, і праз
тры месяцы буду, а ў Маскве мне б гэта
каштавала 3 гады і паўтара мільёну». — «А вы
галасавалі за Саакашвілі?» — «Вядома,
супраць! Ён сволач такая: у мяне дзядзюка ў
Падліковай палаце прадаваў, дык прыйшоў
новы начальнік, паставіў у кабінетах жучкі,
злавіў 3-х чалавек на хабары і звольніў усіх
800».

Думка, што звольнены дзядзюка і праект за

**Міхаіл Саакашвілі зламаў хрыбет
старой Грузіі.**

тры месяцы нежк звязаныя, не тое, што не
прыходзіць майму суразмоўцу ў галаву —
гэта ж Каўказ! Дзядзюка важнейшы.

Размаўляю з прафесарам з кварталу Ваке.
(Ваке — гэта грузінская Вандэя). «Гэты
нягоднік Саакашвілі зачыніў медыцынскі
інстытут». Той інстытут быў размешчаны ў
падвале і прадаваў дыпламы за грошы. «А вы
б жадалі лічыцца ў лекара, які скончыў гэты
інстытут?» — пытаю. «Не ў гэтым справа!
Дзеці тры гады вучыліся, плацілі грошы, як
можна дзеці выкінуць на вуліцу!»

Грузінская інтэлігенцыя — велічная,
карумпаваная і некарысная, як усёкая
аджываючая арыстакратыя: прафесары, якія
былі пэўныя ў сваім спадчынным праве
прыняць сына сябра ва ўніверсітэт проста
так, а сыноў простаадзінаў — за грошы, —

яны раптам выявілі сябе ў апазіцыі і ўсе яны
не могуць вербалізаваць сваіх патрабаванняў.

Не могуць жа яны напісаць на сцягах: «Даш
хабары!». Дык і пішучы: «Далю Саакашвілі!».
Саакашвілі здзейсніў немагчымае. У былой
савецкай краіне, раз'едзенай хабарамі,
кумаўствам і сувязямі, з краіны, дзе, як клас,
адсутнічаў дробны прыватны ўласнік, які
з'яўляецца пакжнўным асродкам волі, а
замест прыватнага ўласніка быў злodeз у
законе, арыстакрат і службовец — у гэтай
краіне ён будзе заходняе грамадства, і гэта
натхняльны прыклад для Расіі і краўная
абразда для Крэmlо.

Ці з'яўляецца Саакашвілі нормальным
краўніком? Бог з вамі, вядома, не! Пётр І,
што, нормальны краўнік? Вось Анна
Іаанаўна або Соф'я Аляксееўна былі
нормальнымі краўнікiмi, а Пётр — не быў.
Назваў ці не Саакашвілі Пуціна
«ліліпуціным» — справа цёмная, але ні адзін
нормальны дыктатар, які глядзіць на ўладу як
на спосаб здабычы грошаў для швейцарскіх
афішораў, не можа вынесці прыкладу
ненармальнага дыктатара, які ламае нацыі
хрыбет дзеся прыватнай уласнасці і
сумленнай паліцыі.

Гэта было ўспрынята як асабісты выклік, і
ўся моц расійскай дзяржаўнай машыны
была кінутая супраць Грузіі. А расійская
інтэлігенцыя пакачала сябе не столькі верным
хаўруспісам расійскай улады, колькі вернай
сяброўкай інтэлігенцыі грузінскай.

Юлія Латыніна, Gazeta.ru; скарычана

ЦЫТАТЫ

**«Прэзідэнт — ідыёт, дзеці
ў яго ненармальныя, жулікі,
прайдзісвеі»**

Лукашэнка на адрас расійскіх тэлеканалаў:
«Беларусь не прадстаўленая ўвогуле ў
расійскай медыйнай прасторы. А калі і
прадстаўленая, то прэзідэнт — ідыёт, дзеці ў
яго ненармальныя, жулікі, прайдзісвеі.
Нават дайшлі да малюга — пяці гадоў яшчэ
няма — яны яго ўжо там счыкрыжылі
ўздоўж і ўпоперак».

**Чаргінец: Яму не падабаўся
Садам? Дык хай бы забіў яго
з дапамогай сваіх выведнікаў**

З выступу перад студэнтамі Інстытуту
журналістыкі: Буша трэба судзіць. Знішчыў
дзсяткі і сотні тысяч мірных жыхароў,
забіў больш за 3500 амерыканскіх
хлопцаў, за што? Толькі за тое, што яму не

падабаўся адзін Садам? Дык няхай бы
ўрэшце забіў яго з дапамогай сваіх
выведнікаў.

Ягор Марціюніч

**Фурман: Кішынёў — не ўся
Малдова**

Каментуе расійскі палітолаг, супрацоўнік
Інстытуту Еўропы Расійскай акадэміі
наук, прафесар Дамітры Фурман: «Разруў
паміж Кішынёвам і астатняй Малдовай
значна большы, чым між сталіцамі і
рэгіёнамі ў іншых краінах. Малдоўская
інтэлігенцыя, канцэнтраваная ў сталіцы, не
толькі больш палітычна правая, яна мае
іншую нацыянальную ідэнтыфікацыю, яны
лічаць сябе румынамі, тым часам як
сялянская маса працягвае лічыць сябе
малдаванами».

Радые «Свабода»

У Мінску будуець першы касцёл за сто гадоў

Летам 2007 г. у спальным мажарагата Серабранка, на вуліцы Пляханава, пачалося ўзвядзенне пятага наогул і першага за апошнія сто гадоў новага гарадскога касцёлу (у 1910 г. на цяперашняй плошчы Незалежнасці скончылі Чырвоны касцёл).

Храм пад тытулам Св. Яна Хрысціцеля будуюць энергічныя айцы-салезіянцы, цэнтрам дзейнасці якіх з'яўляецца гэтая мінская парафія.

Будынак са шпілем вышэйшай 46 метраў у цікавым стылі «гатычны хайтэк» будзе разлічаны на 360 пасадачных месцаў і па сваім аб'ёме прыблізна будзе адпавядаць катэдры на плошчы Свабоды.

Як гэта прынята ва ўсіх нашых забудовшчыкаў, і тут

найперш робяць «жыллёва-адміністрацыйную частку», а вось касцёл пакідаюць на салодкае.

Ксёндз Ігар Лашук, які ўзначальвае парафію, хацеў

паспець да 2009 году здаць комплекс пад аддзелку, але, як відаць на фотаздымках ніжэй, яму гэта не ўдалося. Будуюць тым не менш старатусная — менавіта сюды з

візітам у чэрвені мінулага году прыязджаў дзяржсакратар Ватыкану кардынал Тарчызіё Бэртонэ, які, як і

Лашук, салезіянец.

Аўтар праекту храму — Аляксей Яроменка.

Darriuss

Ксёндз Ігар Лашук хацеў паспець да 2009 году здаць комплекс пад аддзелку.

«Бабры ў нас тут у кожнай лужыне сядзяць»

У беларускіх лясах расплазліся дзікія звяроў. Прычынаў некалькі: памякчэла зіма, зменшыўся попыт на пушніну, а таксама абязлюдзелі вёскі.

«Бабровыя ды лісіныя футры нікому непатрэбныя»

Весткі пра тое, што за апошнія гады ў нашых лясах развівалася багата дзічыны, прыходзяць з усёй краіны.

«Гарадзеншчына ў гэтым плане не выключэнне», — падзяліўся сваімі назіраннямі супрацоўнік аднаго з мясцовых лясніцтваў, размешчанага на беларуска-літоўскай мяжы. «У некаторых вёсках дзікі не даюць гароднінныя вырасткі — барануюць усё ўшчэнт», — кажа ён. Завітаюць у вёскі ваўкі, а таксама лісы. Апошніх развівалася шмат, часам шалёныя заходзяць у вёску, але не ўсё жывыя спяшаюцца заявіць пра такіх выпадкі, проста забіваюць жывёліну ды закопваюць. Бо, кажучы, прыедучы інспектары, будуць правяраць. Карацей, мяркую мясцовы люд, клопату не абярэшся.

«Барсукі толькі не пабольшалі, бо на іх дэлі карыснага тлущу палююць. Андатраў стала менш, а вось бабры ў нас тут у кожнай лужыне сядзяць», — смеецца ляснік. Бабры засяляюць лубы прыдатныя для іх вадзём. Падтоплены ў выніку іх бурлівай дрэвапрацоўчай дзейнасці тэрыторыі сягаюць некалькіх гектараў. Магчыма, яны і выцеснілі сваіх канкурэнтаў — андатраў, а мо тыя паступова

знікаюць натуральным шляхам, бо для нашай тэрыторыі гэтыя жывёліны не зусім характэрныя, мяркую супрацоўнікі лясніцтва.

Прычынаў небывалага прыросту ляснога жыварства ён называе некалькі — найперш зніжэнне попыту на пушніну: «Бабровыя ды лісіныя футры нікому не патрэбныя». Другая прычына — няўмольнае скарачэнне вясковага жыварства: «Меншае паліўнічых і браканьераў».

«Літоўскія кабаны палюбілі нашу кукурузу»

Старшыня Астравецкага аддзялення ДГА «Беларускае таварыства паліўнічых і рыбалоўцаў» (БТПР) Іван Мушніцкі прызнае, што дзікіх звяроў стала значна больш, але мае трохі іншы погляд на прычыны гэтага прыросту. «Зімы цяпер цёплыя, снегу выпадае мала, не тое што гадоў пятнаццаць таму — калі платы ў вёсках пад пакрыўкам хаваліся», — кажа Іван Іванавіч. Дзікі, тлумачыць ён, паўднёвыя жывёлы. Раней, калі снежнае пакрыўка было глыбокай, дзікам, асабліва маладняку, было складана здабыць зімой корм, што прыводзіла да мору. Цяпер з кормам стала прасцей, таму пагалоўе дзікоў расце год ад году. Найбольш яны палюбілі кукурузу:

«Наш раён мяжуе з Літвой, то адтуль на нашу кукурузу набягае каля сотні лысастых «гасцей», прыходзяць і дзікі з Нарачанскага запаведніка — каля 50—60 штук. Любіць дзікі і бульбу».

У рамках Дзяржаўнай праграмы развіцця паліўнічай гаспадаркі на 2006—2015 г. супрацоўнікі лясніцтваў ды аддзелаў БТПР ладзяць біятэхнічныя мерапрыемствы ў месцах кармлення дзікіх звяроў узімку: у корм даюць лекавыя прэпараты, якія дапамагаюць маладняку перажыць зіму.

Яшчэ адзін, ці не галоўны, момант — расце культура палівання, цвердзіць І.Мушніцкі. Дзякуючы ўвядзенню ў красавіку 2007 году новых правілаў палівання, колькасць браканьераў істотна змяншаецца. «Раней сезон палівання на буйную жывёлу пачынаўся з 1 кастрычніка і лета фактычна заставалася за браканьерамі, якія білі ўсё запар. Цяпер мы выходзім на паліванне з 15 мая і браканьеры вымушаныя хавацца, а шмат хто з іх легалізуецца, уступаючы ў таварыства», — распавёў старшыня раённага аддзялення. Па яго словах, цяпер паліўнічыя выбіраюць ў лес пад кіраўніцтвам старшага групы, які ведае адпаведныя нормы. Тых жа дзікоў, шчыльнасць статкаў якіх рэзка павялічваецца, адстрэльваюць згодна адпаведнага ліміту, які змяняецца ў залежнасці ад сітуацыі.

«Цяпер за ўсё трэба плаціць, а паліванне — не танная забаўка, таму трохі і змяншаецца колькасць паліўнічых», — уладкаваў Іван Мушніцкі.

Сямён Печанко

СЦІСЛА

Мітрапаліт блаславіў адпавяненне Яні Паляковай

Нагадаем, што 33-гадовая дысідэнтка з Салігорска 7 сакавіка скончыла жыццё самагубствам пасля таго, як яе засудзілі да 2,5 гадоў хіміі за нібыта лжывы данос, а «Советская Белоруссия» надрукавала пра яе здэклівы фельетон.

Літоўскіх дзетак палюбаюць «злым Лукасам Шэнкам»

Вітаўтас Ландобергс выдаў кнігу казак «Мышка Зіга». Гэта не той Ландобергс, які быў адным з заснавальнікаў «Саюдзіса» і спікерам літоўскага Сейму, а ягоны сын, таксама Вітаўтас.

Прывядзём адну цытату з кнігі казачніка. Вось, аказваецца, чым палюбаюць літоўскіх дзетак «Падняліся яны над Вільняй, праяліцелі

пачэснае кола над руінамі замку Гедыміна... А потым павярнулі проста на Беларусь, якой у тыя часы кіраваў злы кароль Лукас Шэнка з вялікімі вусамі».

«Чарнобыльскі шлях» у Мінску і Ньё-Ёрку

26 красавіка традыцыйнае шэсце «Чарнобыльскі шлях» адбудзецца не толькі ў Мінску, але і ў Ньё-Ёрку ля будынку ААН. За

акіянам акцыю салідарнасці з бацькаўшчынай ладзіць Беларускі моладзевы рух Амерыкі.

Падгол падарыў Мілінкевічу мабіль замест канфіскаванай

Пісьменнік Уладзімір Падгол падарыў Руху за Свабоду сваю секцыю. «У хлопцаў цяпер праблема — канфіскавалі мабіль за офісу. А ў мяне ёсць такая вялікая савецкая секцыя, метраў

пяць даўжынёй. Там можна і кнігі паставіць, і вопратку пакласці. Хутка мусяць забраць», — кажа У.Падгол. Таксама ён звяртаецца да ўсіх з прапановай праяўляць салідарнасць у штодзённым жыцці: «Можа, у каго ёсць лішнія крэсла, стол, кампютар — давайце дапаможам».

Новы бізнэс-гарадок ва Ўруччы

Яго пабудуюць на вольнай тэрыторыі паміж пр.Незалежнасці і бізнэс-

цэнтрам «XXI стагоддзе» побач са станцыяй метро «Барысаўскі тракт». У гарадку будзе тры вялікія комплексы. Разныя першага стане 25-павярховы гмах, які архітэктары назвалі Golden city. Побач з гандлёвым цэнтрам «Дэкорум» плануецца пабудавать 30-павярховы хмарачос. А каля яго — гандлёвы цэнтр і гіпермаркет «Масква».

ЗП; Мінск-навіны; Рэспубліка; БелаПАН

Засмела для сённяшняй Беларусі

Ад ідэі шкляной дабудовы да Купалаўскага адмовіліся.

1 красавіка Беларуска-рэспубліканская навукова-метадычная рада па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны пры Міністэрстве культуры прыняла канчатковае рашэнне пра лёс Купалаўскага тэатру. Разбудоваць яго не будуць. Рэстаўрацыя будзе заключацца ў аднаўленні выгляду стогадовай даўніны, паведзіла начальніца архітэктурна-рэстаўрацыйнага

аддзела «Праектрэстаўрацыі», навуковая кіраўніца аб'екту Людміла Іванова.

Супраць такога рашэння прагаласавалі толькі Армен Сардараў, дэкан архітэктурнага факультэта БНТУ, студэнты якога і выйшлі з прапановы шклянога прыдатку да будынку. Ідэя архітэктурна-інавацыйнага цэнтру БНТУ аказалася засмелай як для спецыялістаў, так і для публікі:

яе нямаюць і на форумі.

Між тым ультрасучасны шкляны адбудум акурат не «забіваў» сабой ансамбль і цікава перагукваўся з Палацам Рэспублікі на тым канцы Плошчы. Вяртанне ж тэатру дасавецкіх дэталей экстэр'еру рызыкуе вырваць будынак з навакольнага ансамблю, паўстаала ў сярэдзіне XX ст.

Мікола Бугай

Купалаўскаму вернуць яго дасавецкі выгляд.

«...Як да мудрага палітыка, дальнабачнага стратэга і выдатнага кіраўніка...»

Жонка экс-пракурора Снегіра напісала чалавечую Аляксандру Лукашэнку.

«Звяртаюся да Вас як да мудрага палітыка, дальнабачнага стратэга і выдатнага кіраўніка...», — так пачынаецца зварот жонкі экс-пракурора Міхаіла Снегіра Ганны Макараўны.

Яна апісвае стан здароўя свайго мужа: «Мой муж вельмі хворы чалавек, у яго шмат цяжкіх хранічных захворванняў: ішэмічная хвароба сэрца з параксізмамі м'ярацальнай арытміі, гіпертанічная хвароба, пукровы дыябет, ускладнены паражэннямі ніжніх канечнасцяў і сятчаткі вачэй... што ва ўмовах СІЗА можа прывесці да незваротных наступстваў. На дадатак ускрылася язва...»

Ганна Снегір піша, што чатыры аўтарытэтных асобы гатовыя паручыцца за Снегіра, каб экс-пракурору змянілі арышт на хатні. Аднак Генпракуратура

Пасля трох месяцаў турмы Снегір страціў пракурорскі лоск.

адмовілася адпусціць вязня з СІЗА КДБ.

Аднак падзеянага адмовіўся называць імёны паручальнікаў, сказаў толькі, што гэта выкладчык БДУ, былы дэпутат парламенту першага склікання, вядомы спартовец і віцэ-прэзідэнт вялікай кампаніі.

Ганна Снегір слязна просіць: «У ім выратавання жыцця... я, яго сям'я, ягоныя дзеці просім Вас праявіць так уласцівыя Вам чалавечыя, міласэрнасць, гуманнасць і разуменне».

13 красавіка суд Цэнтральнага раёну Мінска ў закрытым паседжанні разгледзіў скаргу абароны Снегіра на ўтрыманне пад вартай.

Снегіра падазраюць у злоўжыванні службовым становішчам дзеля набывання нерухомасці ў сталіцы. У свой час гэты пракурор запляміў сябе палітычна матываванымі справамі.

Паводле belaruspartisan.org

Ідэолагі шантажуюць глыбоцкага ксяндза

На думку ідэолагаў Віцебшчыны, сустрэчы з творчай інтэлігенцыяй, які ладзіць ксёндз Юры Барок у Глыбокім, з'яўляюцца сходкамі апазіцыі.

«Уся гісторыя распачалася яшчэ ў лістападзе мінулага году. 2 лістапада, у Дзень памянання продкаў, я маліўся на глыбоцкіх могілках за памерлых, а таксама за ахвяраў фашызму і камунізму, за ўсіх ахвяраў несправядлівасці мінулых часоў, —

кажа а. Юры Барок. — Праз некалькі дзён мяне выклікаў глыбоцкі ідэолаг Міхаіл Чарапоўскі. Ён мяне абвінаваціў у скажэнні гісторыі, бо, на ягоную думку, нельга ставіць на адзін узровень ахвяраў фашызму і камунізму. Чы-

ноўнік заявіў, што не варта нават казаць пра загінутых ад камуністычнай ідэалогіі, бо насамрэч нічога такога і не было. Я ў адказ заявіў, што ў мяне ёсць свае меркаванні на гэты конт — і нішто мне не замінае павольна трактаваць гэты падзел. На гэтым мы тады і развіліся».

«Пазней мы ладзілі шэраг спатканняў з гісторыкамі, пісьменнікамі, журналістамі. Напрыклад, у касцёле была сустрэча з рэдактарам «Arche» Валерам Булакавым, прэзентавалася кніга «Віня-Пых», перакладзеная на беларускую мову Віталём Воранавым, які, дарэчы, нарадзіўся ў Глыбокім. Гэтыя суст-

рочы былі менавіта гісторыка-культурнага плану, пра палітыку там і не вялося, — зазначыў Юры Барок. — Але днямі ў Віцебскі аблвыканкам высылілі канцлера, дзе паведамлілі, што абласны аддзел ідэалогіі атрымаў паперу з адпаведных структур з Мінска. У паперы былі пералічаныя ўсе, так бы мовіць, правільныя Глыбоцкіны, у тым ліку і сустрэчы з «няправільнымі» музыкантамі, пісьменнікамі, гісторыкамі і журналістамі. Ідэолагі настойліва прапанавалі прыняць меры ў адносінах да мяне і маёй дзейнасці, інакш, паводле канцлера, дзяржавай будучы ўжытыя іншыя рычагі ўздзеян-

ня. У лісце таксама было ўзгадана, што мяне затрымлівалі ў Мінску на Дзень Волі ў 2008 г. і аштрафавалі за ўдзел у акцыі. Не забыліся і пра тое, што я ўдзельнічаў ва ўстаноўленам з'ездзе «Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыі».

Ксёндз Юры Барок расцэньвае дзеянні віцебскіх ідэолагаў як спробу запалохвання. «Лічу абсурдным і недарэчным, калі сустрэчы з творчымі людзьмі павінны ўзгадняцца па нейкіх ідэалагічных крытэрах», — перадае ягоныя словы прэс-служба аргкамітэту Беларускай Хрысціянскай Дэмакратыі.

Паводле Прэс-службы БХД

Нашчадкі Луцкевічаў у Мінску

СМЯСЬ ПЕЧАНКО

У Мінск наведзілі ўнучкі Эміліі Пабуні, сястры Івана ды Антона Луцкевічаў, — Маргарыта Пярова з Пецярбургу і Юлія Андрусішына з Нью-Ёрку.

Іван і Антон Луцкевічы былі пачынальнікамі нацыянальнага руху, які прывёў да аднаўлення дзяржаўнасці Беларусі.

«Прыехалі яны пахадзіць па мінскіх вуліцах, Маргарыта тут нарадзілася. Гэта прыватны візіт», — распавёў укладальнік кнігі «Пра Івана Луцкевіча: успаміны, сведчанні», гісторык і палітык Анатоль Сідарэвіч.

Сёстры наведзілі і ў рэдакцыю «Нашай Нівы».

У сэрду спадарыні Андрусішына і Пярова накіруюцца ў Прагу да Багдана Андрусішына (Данчыка), сына Юліі.

Смясь Печанко

Злева направа: Юлія Андрусішына, Анатоль Сідарэвіч, Маргарыта Пярова ў рэдакцыі «НН».

СЦІСЛА

Напіўся і зваліўся

17-гадовы беларус апынуўся ў сябрамі ў нецвярзым стане на тэрасе Базельскага кафедральнага сабору (Нямеччына), што стаіць высока над ракой Рэйн. Падлеткі пачалі дурэць на парэпечы, і хлопца зваліўся ў раку. Медыкі ацэньваюць стан юнака як надзвычай цяжкі.

У Мінску будзе штучны пляж

Ён размесціцца на тэрыторыі комплексу «Алімпійскі» ля Палацу воднага спорту (Сурганова, 2а). Тут мяркуецца зрабіць і пляцоўкі для пляжных відаў спорту: валейболу,

гандболу, футбалу.

Койданавец робіць гадзіннікі з дрэва

Зваць майстра Андрэй Мартынюк. «Яшчэ класе ў чацвёртым, — згадвае Андрэй, — мяне бацька прывёз дзяфілм пра Кулібіна. Там быў кадр з падрабязна паказаным гадзінніковым механізмам. Забыць яго я не змог». Дома ў яго на сцяне цікае самы першы драўляны гадзіннік. Дзевяць іншых адлічваюць час у Расіі, Польшчы, Славакіі, ва Украіне.

ЗП; радыё «Свабода»; БелаПАН

Прафесар Смяяновіч: Назаўтра пасля аперацыі Паўлаў ужо хадзіў

У старшыні Мінскага гарвыканкаму Міхаіла Паўлава раптоўна адкрылася пухліна мозгу. 7 красавіка ў 5-й клінічнай бальніцы старшыні Мінгарвыканкаму зрабілі аперацыю.

Шпіталізавалі Паўлава ў мінулы панядзелак з паддэрэннем на інсульт пасля таго, як у яго пачаліся рэзкія галаўныя болі. Мэра забрала «хуткая». Тамаграфія выявіла ясна: справа не ў кровазліцці, а ў пухліне. Было вырашана тэрмінова рабіць аперацыю.

Аперыраваў Паўлава прафесар Арнольд Смяяновіч, член-карэспандэнт Акадэміі навук, выдатны нейрахірург. У СМІ з'явілася інфармацыя пра тое, што аперацыя прайшла добра, але пасля яе пацыент нібыта заставаўся ў стабільна цяжкім стане. Гаварылася таксама, што курс рэабілітацыі 57-гадовы чыноўнік пройдзе ў Нямеччыне.

Міхаіл Паўлаў

не.

Прафесар Арнольд Смяяновіч распавёў «НН» у панядзелак 13 красавіка, што на дадзены момант стан здарова старшыні Мінгарвыканкаму здавальняючы.

«У СМІ няправільна паведамілі, што пасля аперацыі Міхаіл Паўлаў быў у цяжкім стане — на наступны дзень ён ужо хадзіў», — патлумачыў прафесар. Па яго словах, аперацыя сапраўды прайшла паспяхова. Ці будзе праходзіць чыноўнік курс рэабілітацыі ў Нямеччыне, вырашыць кансіліум медыкаў.

Сямён Печанко

Арнольд Смяяновіч

нар. 11 жніўня 1938 г., член-карэспандэнт Акадэміі навук па спецыяльнасці «хірургія» (2004), доктар медыцынскіх навук, прафесар, лаўрэат Дзяржпрэміі РБ, заслужаны дзеяч навукі, дырэктар НДІ нейралогіі, нейрахірургіі. Яго сын таксама стаў нейрахірургам.

Таджыкскія ўлады скралі \$856 мільёнаў

Гэта выявіў аўдыт Нацбанка краіны, праведзены на патрабаванне МВФ.

Былы кіраўнік Цэнтрабанку Таджыкістану перавёў больш чым \$850 мільёнаў на рахунак кампаніі, якой кіравала яго сям'я. Гэта выявіў незалежны аўдыт. Вынікі праверкі паказалі, што Мурадлі Алімардонаў з 1996 да 2008 г. перавёў \$856 млн на рахунак інвестыцыйнай кампаніі «Крэдытінвест».

Яшчэ \$221,5 млн былі вылучаныя на фінансаванне баваўнянай прамысловасці з 2004 да 2007 г. і зніклі ў невядомым кірунку.

Гэта гіганцкая сума для адной з найбяднейшых краінаў свету, ВУП якой у 15 разоў меншы за беларускі. Цяжка паверыць, каб такія астранамічныя сумы зніклі без ведама непатапільнага прэзідэнта краіны Эмамалі Рахмонава і ягоных славякоў.

Справа пачалася з таго, што летась Міжнародны валютны фонд запатрабаваў сплаты \$47 млн запазычанасцяў, запозычанасцяў фальсіфікацыю таджыкскімі ўладамі звестак пра стан золатавалютных рэзерваў краіны.

Пасля звальнення з Цэнтрабанку Алімардонаў працаваў віцэ-прам'ерам па сельскай гаспадарцы.

Таджыкскія ўлады пагадзіліся на незалежны аўдыт Цэнтрабанку і іншых буйных дзяржаўных прадпрыемстваў пад ціскам МВФ, ад крэдытаў ягонага залежаш. Аднак Ernst & Young заявіў, што многія дакументы былі знішчаныя напярэдадні аўдыту.

МБ

Дзевяцікласніца, што выпала з акна, хутка пачне даваць паказанні

У чацвер Анарыну Раманцэвіч з Ліды з рэанімацыі перавялі ў асобную палату дзіцячай хірургіі, прызначылі лячэбную фізкультуру і масаж. У 14-гадовай дзяўчыны цяжкія траўмы чэрапу і хрыбту. З ёй па чарзе дзяжураць маці і бацька. Да Анарыны ўжо прыходзілі следчы і пракурор. Аднак паказанні яна не дала, бо яшчэ не да канца прыйшла ў прытомнасць.

31 сакавіка Анарына выпала з акна кватэры на пятым паверсе, дзе са сваімі сябрамі святкавала пачатак школьных канікулаў. Раённая пракура-

тура пачала расследаванне. Распрацоўваюцца тры версіі: з акна Анарына выскачыла сама, яе выкінулі наўмысна альбо падлеткі свавольнічалі і не змаглі ўтрымаць сваю сяброўку.

Бацьку дзяўчыны Язэпу Раманцэвічу ўдалося даведацца, што на той злашчаснай вечарыне разам з Анарынай былі 2 хлопцы і 4 дзяўчыны. Сп. Раманцэвіч дапускае, што некаторых падлеткаў могуць прыкрываць уплывовыя сваякі. Маці аднаго з хлопцаў працуе ў гарвыканкаме.

Хрысціна Марчук, Гродна

У цэнтры сталіцы адбудуюць царкву Святога Духа

Але пасля рэканструкцыі ў ёй размесціцца не храм, а дзіцячая філармонія.

Сапраўднае сэрца Мінску — Стары горад. У 1990-я на плошчы Свабоды быў адноўлены каталіцкі сабор. У 2004 адбудаваўся Ратуша, пасля — гатэль «Еўропа». На чарзе — яшчэ адзін элемент старадаўняй Ратушнай плошчы, царква Святога Духа, збудаваная ў першай палове XVII ст. Яна належала да комплексу ўніяцкага базыльянскага кляштару.

У 1795 г. базыльянскія манастыры былі зачыненыя, а царква аддадзена пад кафедральны праваслаўны Петрапаўлаўскі сабор. Пры цару яе перабудоўвалі на маскоўскі лад, а за саветаў ўвогуле збуралі. Захаваліся толькі падмуркі, на іх яна і паўстане зноў.

Пачатак аднаўлення запланаваны на пачатак лета.

Адбудовай будзе займацца КУП «Спадчына». Мае быць адноўлены гістарычны вобраз

храму. Адно што скульптуры святых на фасадзе вырашана замяніць на арнамент. Па словах Міхаіла Жыха, галоўнага інжынера «Спадчыны», існаванне царквы ў якасці філармоніі — добры факт, бо «помнікі не паві-

нны станавіцца нагодай канфліктаў паміж канфесіямі».

Прадстаўнікі ўніяцкай канфесіі, якая тую царкву будавала, рэагуюць стрымана: «Сам факт аднаўлення гістарычнага помніка — гэта, канешне, добра», — кажа Андрэй Буйніч, грэка-каталіцкі святар.

Ганна Журавіна

ЖЭС патрабуе ад БНФ пакінуць Сядзібу

Кіраўніцтва Партыі БНФ атрымала ліст з ЖЭСу Савецкага раёну сталіцы з патрабаваннем пакінуць памяшканне на Машэрава (Варшавні), 8 да 8 ліпеня.

Маўляў, арганізацыя мае запазычанасць у памеры 6 381 396 рублёў і «сістэматычна парушае ўмовы дамовы».

Старшыня Партыі БНФ Лявон Баршчэўскі кажа, паводле прысланых папераў выходзіць, што арганізацыя не заплаціла арэнду за офіс за адзін з месяцаў. «Ну некая так атрымалася. Мы заплацім гэтыя грошы, не праблема. Аднак у лісце гаворыцца, што дамова не будзе працягнутая нават у выпадку выплаты доўгу. Гэта падобна на палітычны заказ, асабліва ў кантэксце з канфіскацыяй маёмасці ў Руху за Свабоду. Такая вось палітыка лібералізацыі», — кажа Л. Баршчэўскі.

Ад красавіка 2008 году, пасля таго, як цэны на арэнду офісаў для грамадскіх аб'яднанняў былі павышаныя ў 10 разоў, Партыя БНФ плаціць за мінскае памяшканне блізу 2800 дзялару ў месяц. «Гэта вялізныя грошы, яны даюцца нам вельмі цяжка», — гаворыць лідэр БНФ.

Цяпер партыя збіраецца высветліць, якія запазычанасці яна мае. «Натуральна, гэтыя грошы будуць пераведзеныя. Будзем глядзець, што далей. Трэба крычаць, што ў камунальнікаў няма ніякіх падставаў высяляць нас з Сядзібы», — падсумоўвае Л. Баршчэўскі.

Сядзіба Партыі БНФ знаходзіцца па адрасе Варшавні, 8 ад пачатку 1990-х гадоў. За гэты час у памяшканні прайшло мноства імпрэзаў, прэзентацый, канцэртаў, прэс-канферэнцый. Там праходзілі нават з'езды палітычных партый. БНФ некалькі разоў ужо спрабавалі выселіць, але памяшканне ўсё час удавалася адстаяць.

Зміцер Панкавец

Хочаце верце, хочаце не —
але 28 красавіка народнай
артыстыцы Беларусі Зінаіда
Бандарэнка спаўняецца
70 гадоў.

Мой тата, Аляксандр Бандарэнка, быў медыкам, хірургам у вайсковым шпіталі ў Мінску. А матулька мая, паляшчучка з Лоеўшчыны, звалі яе Марыя, у пошуках лепшай долі збегла ў горад. Там і пазнаёмілася з татам. Адукацыі не мела аніякай. Простая сялянская дзяўчына...

Жылі ў інтэрнаце насупраць чыгуначнага вакзалу. І калі фашысты пачалі з самалётаў прасваць вакзал, мы — мама на руках з мною, старэйшым дзевяцігадовым маім братам Ігарам — ледзь паспелі дабегчы да падвалу. А тата быў на дзяжурстве. На трэці дзень вайны прыбегла медычка з шпіталю, сказала, што авіябомба трапіла ў аперацыйную і загінулі ўсе, і наш тата таксама. «Ратуйце дзяцей!» І мама, узяўшы мяне на рукі, кхуначкі на Ігара і на сябе, пешшу, днём, хаваючыся ў хмызняках, а ноччу ідучы, дабраліся на Лоеўшчыну. А што наш тата? Як высветлілася, наш тата застаўся жывы. Тая бомба не ўзарвалася, проста нарабіла шмат пылу і разбурэнняў. Шпіталь эвакуявалі, тата паспеў забегчы ў інтэрнат, убачыў велічэзную варонку — і вырашыў, што мы загінулі. З шпіталём дайшоў да Берліна. Пасля вайны мы сустрэліся ў Гомелі — а ў яго новая сям'я. Для нас, малых, гэта быў вялікі стрэс...

У школе называлі «артыстка»

Зрабіцца дыктарам мне дапамагла школа. Выкладчыца расійскай літаратуры заўважыла, што я добра чытаю вершы. Параіла ісці ў драматычны гурток. Калі вучылася ў 10-м класе, захварэла плеўрытам. А я ж марыла паступіць у тэатральны. У школе мяне называлі «артыстка», але, улічваючы складанасці са здароўем, мама падтрымала татаву ідэю, і я апынулася ў медвучальні. Адразду стала наведваць тэатральную студыю, якой кіраваў заслужаны работнік культуры Сяргей Астравумаў. Калі на Гомельскім тэлебачанні аб'явілі конкурс на дыктараў, ён параіў мне прыйсці. Было многа прыгожых маладых жанчын і дзяўчат. Выбралі мяне.

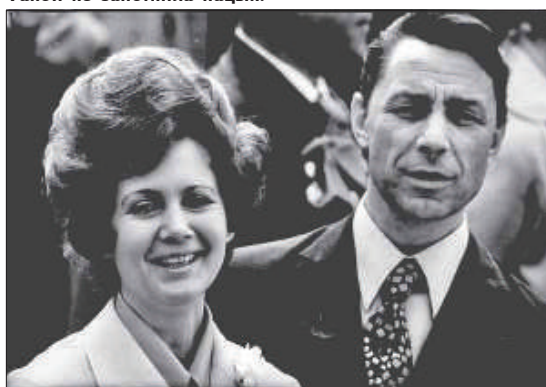
Масква і нацыянальная ідэя

Хоць я ўсё жыццё пражыла ў горадзе, але самыя дзіцячыя гады (тое ж ваеннае ліхалецце) правяла сярод вясковых людзей і мае назіранкі за гэтымі людзьмі пакінулі глыбокі ўражанні. Я па тых дзіцячых гадах і не здагадалася, што такое нацыянальная ідэя. Але яна ў мяне пацёху спела. Крышкву «дапамагла» Масква. Калі я ездзіла на запісы, імкнулася падаваць нашу краіну на беларускай мове. Памятаю, калі прадстаўляла Беларусь у Кіеве на Усесаюзным фестывалі тэлевізійных фільмаў, людзі, пачуўшы нашу мову, апладзіравалі стоячы. А я стаяла пчаслівая з слязямі на вачах. На Беларускім тэлебачанні, нават у Гомелі, тады ўсе дыктары размаўлялі з экранна-беларуску. Асабліва калі Белтэлерадыёўзначальваў Генадзь Бураўкін.

Грапам усё гэта пачало разбурацца. Я, вядома, не маўчала, гаварыла ўголас. А ў нас, як вы ведаеце, хто не пагаджаецца, той не з ім. Грамадства падзелена, і я не на тым баку апынулася.

Такой яе запамніла нацыя.

Ідуць працоўныя Ленінскага раёну сталіцы... Зінаіда Бандарэнка і Уладзімір Шаліхін вядуць рэпартаж з першамайскай дэманстрацыі.

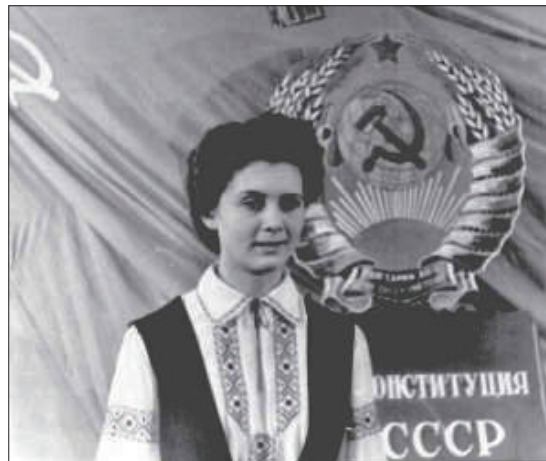
Былыя дыктары ў гасцях.

Цяперашняе дзяржаўнае тэлебачанне мне нецікавае. Вельмі спачуваю сённяшнім вядоўцам — яны закладнікі рэжыму. І тая бездухоўнасць, пошласць, гвалтоўнасць, што пануюць на так званых беларускіх каналах, адштурхнулі нашага глядача. Большая частка насельніцтва глядзіць вымушана, бо не мае выба-

ру, глядзіць і крытыкуе — гэта я ведаю дакладна.

Сям'я і мары

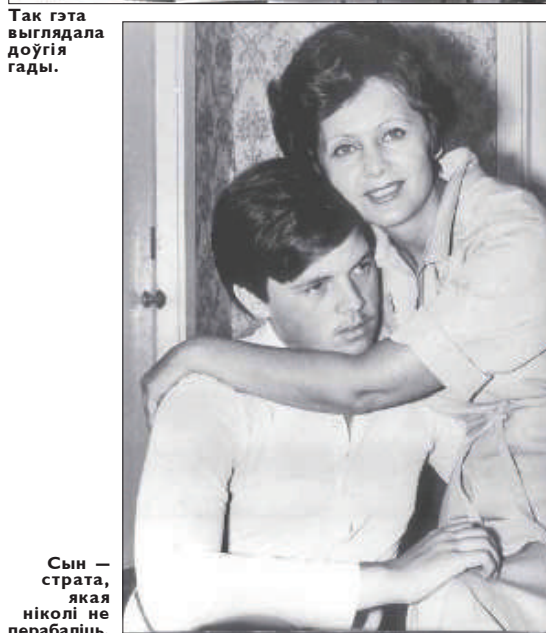
Наперадзе лета. Шчыра кажучы, мару адпачыць, бо мінулая зіма была напружаная. Былі невялікія праблемы і з здароўем. Для мяне лета — гэта лецішча, клопат пра

Гомельскае тэлебачанне, 1960 год.

Так гэта выглядала доўгія гады.

Сын — страта, якая ніколі не перабаліць.

кветкі, пра мае любімыя ружы. Мая сям'я цяпер складаецца з трох чалавек я, сын і муж. Старэйшага, Сашу, мы згубілі ў 42-гадовым узросце, адмовіла сэрца.

Мы былі асветнікамі

Пазнаюць! Але даўней, як пра-

цавала на тэлевізіі, пазнавалі больш. Надаралася і падыходзілі, гутарылі. Пра што? Ды пра самае рознае. Пра тое ж самае тэлебачанне. Яно тады было зусім іншае. Мы ж былі асветнікамі.

Уладзімір
Содаль

Мазырскае барока

Барочныя кляштары і стаянка першабытнага чалавека, старыя дубровы і высачэзныя горы, на якія ледзве караскаюцца па серпанціне машыны. Скрыгалаў—Слабада—Мазыр—Барбароў—Калінкавічы—Юравічы.

Тут — легендарныя мясціны баёў за нашу незалежнасць беларускага генерала Булак-Балаховіча. Тут — край магутнай прамысловасці і некраўтай прыроды. Тут, сярод старога сасонніку, раптам можна трапіць у зарасці жоўтых рададэндранаў, што ў траўні дурманяць водарам кветкавага шумавіння. А можна ўбіцца і ў маршчыністыя акацыі, за якімі не ўбачыш ужо і лесу. Гэта Мазыршчына. Раскошны ў сваёй прыродзе і гісторыі край. Сама лепей тут у маі.

Пераехаўшы цераз Прыпяць, можна ехаць па любой дарозе, усё адно заедзеш у Мазыр. Стоячы на якой з тутэйшых гораў, глядзячы на неахопны позірк шырачэзны разлог прыпяцкае даліны, язык не павернецца назваць харасто нашага краю «сціплым».

Мясцэчка святога Макарыя

Першае мясцэчка на паўднёвым беразе — старажытны Скрыгалаў з яго кантрастамі паміж старым мясцэчкам і новым аграгарадком. Стары драўляны Скрыгалаў з вузенькімі і выпінастымі вулкамі, вялізарнымі дрэвамі і старадаўнім панскім паркам захоўвае непаўторную абаяльнасць.

У гісторыю Скрыгалаў увайшоў у 1497 годзе. Тут татары забілі мітрапаліта Макарыя, які са сваёй рэзідэнцыі ў Вільні вырашаў з'ездзіць у Кіеў. Крымчакі адсеклі яму галаву і ступіню проста перад алтаром падчас літургіі. Цела мітрапаліта спачыла ў кіеўскай Сафіі. Пры ім былі розныя чуды. Да сёння ў Скрыгалаве захавалася капліца, узведзеная з нагоды 400-годдзя той драмы. Штогод пілігрымы прызджаюць у гэце мясцэчка 14 мая на ўрачыстасці. Праўда, царква ўгонар святога Макарыя стаіць перааробленай з калгаснага клубу, які ў свой час пераабілі з царквы. Дарэчы, пры жыцці Макарыі меў мянушку Чорт...

А на дне Прыпяці, тут, пад Скрыгалавам, іржае першы савецкі карабель, патолены яшчэ ў 1919-м байцамі Пінскае флатыліі ў першым жа баі з балышавікамі.

Горад з унікальным ландшафтам

Праз вёскі Слабада і Каменка едзем да Мазыра. Маляўнічыя ўзгоркі хвалямі сыходзяць у неба. На Мазыршчыне — не самыя высокія горы, але самыя глыбокія яры. Схілы над Прыпяццю месцамі надзвычай стромыя, уздыбленыя над валою аж на 70 метраў!

Варта зазірнуць у Казенкі, дзе нядаўна адкрылі музей старога вясковага побыту. На вялікім двары сабрана больш за сто старадаўніх прыладаў працы. Некаторыя з іх зусім унікальныя. Тут дзеіцца таксама выстава Мікаіла Старавойта, сляпынага скрыпачнага майстра з вёскі За-

водны Востраў.

Яшчэ адзін музей ёсць у вёсцы Гурыны, што цяпер аграгарадок Крынічны. Мазырская раённая карцінная галерэя, гучна званая ніяк інакш, як «Палеская Трацякоўская галерэя», мае ў сваёй калекцыі палотны класікаў Бараноўскага, Гоманава, Савіцкага, Малішэўскага, Ціханава.

Мазыр абсалютна не падобны на іншыя беларускія гарады. Сюды можна ездзіць, каб маляваць. Пабарочнаму шматобразны, ён проста просіцца на палатно!

Тут ёсць і глухія завулкі між яроў, дзе, здаецца, нічога не змянілася за апошнія гады дзвесце, а нават прасты, як аловак, трамвайны шлях знікае ў прамзоне вялікай нафты і вялікіх грошай. Грошы тут заўважныя: бары, бильярдныя клубы, рэстараны не адрозніш ад мінскіх.

Панарама з замку

Ёсць тут і ўласны стары тэатр, 1932 году пабудовы. Мазырскі драматычны імя Мележа — будынак у духу каланіяльнага канструктывізму. Так, Мазыр за Сталіным, ад 1938 па 1954 г., быў абласным цэнтрам. Адпаведна, апроч палацаў для чынавенства, у духу савецкага неаампіру тут засталіся Універсітэт, Музей і Тэатр.

Упершыню Мазыр згадваецца ў 1155 г. у Іпацьеўскім летапісе. Гэты, хіба адзіны з усіх беларускіх гарадоў, захапілі манголы ў 1241 г. А ў 1508 г. Мазыр спалыла маскоўскае нашэсце на чале з ваяводам Аўчынам-Целяпнёвым-Абаленскім.

Стоячы над археалагічным раскопам на Спаскай гары, глядзячы на гару людскіх касцей, міжволі бачыш карціну крывавае сярэдзіны XVII стагоддзя. У 1648 годзе Мазыр захапілі казакі. Хмяльніцкі марыў уключыць Падняпроўе і Па-

Барочны фасад Свята-Міхайлаўскай царквы ў Мазыры.

СВЯТЫ МІХАЙЛ

лессе ва ўкраінскую дзяржаву. На вызваленне гораду скрываўся гетман Януш Радзівіл...

На замкавай гары былі пахаваныя і казакі, і іх ахвяры... А на магільных аб'яднанне «Мазырдрэў» пабудавала паншынныя даўчыны замак як рэкламу сваёй прадукцыі — з круглых, як аловак, бярвеннаў. Крыты

дэкаратыўным руберойдам «замак» выглядае камячна, але з яго «вежаў» раскрываецца цудоўная панарама гораду, прыпяцкіх выдмаў і недалёкіх Калінкавіч.

І пробашч, як святы Язэп

Сведкамі часоў казаччыны ста-

яць мury колішняга бернардынскага кляштару, у касцёле якога ад 1865 г. — праваслаўны Свята-Мікалаеўскі сабор. Вытанчаныя пластыка барока кажа сама за сябе. Нібы ветразі, выгінаюцца мury яго фасаду, разбягаюцца шыхтом пілястраў ды вокнаў. Гэта найбольшая архітэктурная раліквія Мазыра. На жаль, не ацалелі фарны касцёл Ушэсця Божай Маі.

Насупраць барочнага сабору стаіць дом-камуна ў стылі канструктывізму... А далей сплітаюцца забудаваныя драўлянымі хатамі вулічкі, безумоўна, вартыя трапіць у Спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей.

Пад Мазыром знойдзеныя найбуйнейшыя у Еўропе радовішчы солі. На нафтаперапрацоўчым заводзе вырабляюць бензін, нафтабітумы, парафін, серу... Але ў самім горадзе не чуваць аніякіх хіміятам.

Разбудаваліся і славуці «Мазырдрэў», які цяпер на пад'ёме. Гэта бачна і па тым, колькі намаганняў прадпрыемства прыскіла, каб панявечыць старасвецкі кляштар цыстэрыянаў на Кімбараўцы. Некалі, у 1711 годзе, тут, у Анёльскай даліне, між сакавітых смарагдавых паплавой, пры гаючых крыніцах, пад аховаю горнага лесу, паўстала святыня. Балышавікі ў 1928 годзе прыстасавалі яе пад фабрыку. Зруйнавалі тут усё, што толькі можна: фрэскі і скульптуры, мураваную браму з барочным франтонам, манументальную вежу. Часы савецкага вандалізму прамінулі... Але не на «Мазырдрэўе»! Літаральна два гады таму раскошны барочны фасад касцёлу цыстэрыянаў з рэштami магутных вежаў і элегантным бабінцам-банбаньеркаю пры ўваходзе быў па-хамску забудаваны плотам з сілікатнае цэглы...

З другога боку дарогі захаваўся яшчэ адзін шыкоўны помнік — касцёл цыстэрыянак. Адрэстаўраваны, ён стаіць над самай Прыпяццю і глядзіцца ў воды ракі. Ціперашні пробашч парафіі а. Тадэвуш Волас і сёння, як Святы Язэп, шчыруе тут цысларным рыштункам.

Прыпяць называюць беларускай Амазонкай.

PHOTOBYEDIAN.NET

Руіны царквы ў Юравічах.

Людзі жывуць у Юравічах 26 тысяч гадоў. На фота — парэшткі з'едзеных імі мамантаў.

Справа: трэшавы драўляны помнік дружбе народаў у Мазыры.

Дарога на Барбараў

Дарога на Барбараў бязьшчы праз яры-даліны. Хто не ездзіў ёю — той не бачыў Мазыршчыны.

Мястэчка Барбараў у маляўнічых сутоках Прыпяці і Салакучы — адно з самых старажытных у Беларусі. Некалі тут быў вялікі замак легендарнага рыцара Ярэмы Вішнявецкага. Пазней ён на доўгія часы стаў сядзібаю Аскеркаў. За расійскім часам маёнтак набыў Ігнат Горват. У палацы тут, акрамя бібліятэкі і архіву, знаходзілася багатая калекцыя жывалісу з карцінамі Рэмбранта і Рубенса, Лампі, Бачарэлі, а таксама Ваньковіча, Дамеля, Суходольскага. Усё вывезлі ў Расію і Польшчу...

На стромым беразе Прыпяці засталіся рэшткі парку. А ад палацця няма і знаку. Затое ацалелі былы замкавы роў часоў Вішнявецкага, праз які вядзе арачны мост.

Галоўная алея парку праягала на высокім беразе. Адсюль бачыліся рэшткі замку Аскеркаў у Юравічах. І сёння, у поўнай цішы, можна палюбавацца краямідамі. Юравічы і цяпер відаць з выгубы. Але, каб даехаць да іх, трэба вярнуцца праз

Мазыр і Калінкавічы.

Мост праз Прыпяць — найбольшы ў Беларусі. Нават у самы сквар тут дзьме ветрык. Нездарма Прыпяць называюць беларускай Амазонкаю.

Тут найдаўней жыве чалавек

Калінкавічы — яшчэ адзін райцэнтр — упершыню згадваюцца ў хроніках Вялікага Княства Літоўскага ў 1560 г. Да Калінкавіцкага раёну належаць і Юравічы, абсалютна ўнікальнае месца не толькі для Беларусі. Памятаеце, у Івана Мележа: «Калі праехалі рудую грэбелку над вадавіцкім балотам, шлях пачаў паволі ўздывацца, і неўзабаве не так ужо і далёка забялела юравіцкая цэркваўка. Цэркваўка гэта, як звычайна, абудзіла ў Ганне чужую, бесклапотную згадку пра маленства...

Царква, спуск з юравіцкай гары, якая здавалася высачэзнай, страхотнай, радасць, што нарэшце спусціліся...

І сёння тут усё тое самае, адно што грэбелка ператварылася ў асфальтавую шашу. У маі ў бела-ру-

жовым шумавінні садоў тутэйшыя горы здаюцца гіганцкімі букетамі. І на самай гары бліжэ храм — былы езуіцкі кляштар з саборам.

Некалі тут перахоўваўся цудадзейны абраз Маці Божай Юравіцкай, што цяпер знаходзіцца ў касцёле святой Барбары ў Кракаве. Тое, што засталося ад некалі велічнага санктуарыю, мясцовыя ўлады перадалі Тураўскай праваслаўнай епархіі. І цяпер тут дзейць манастыр. Ёсць і копія іконы Маці Божай у капліцы.

Можна ў Юравічах спрачацца шмат пра што: пра вышыню гары ці шырыню ракі, але не выпадае спрачацца, што акурат тут, на гары над паплавамі, знойдзена самая ранняя стаянка чалавека ў Беларусі. Ёй 26 тысяч гадоў. Тут знойдзены цалыя могілкі мамантаў, якіх елі нашы продкі. Пазалетаеце тут знайшлі фрагменты слупкіх паясоў, летась — падмуркі старажытнага храму, папірэдка барочнага сабору, нешта знойдуць і сёлета — раскопкі можна паказаць дзецям.

Тут мае паўстаць назіральная пляцоўка і археалагічны музей. На краі Герадотавага мора.

Сяргей Хароўскі

НОВАЯ КНІГА, ДАСЛАНЫЯ Ў РЕДАКЦЫЮ

Дзіцячая кніга Вольскага

Дзіцячыя паэты таксама могуць быць пра-рокамі. Не толькі Уладзімір Дубоўка рад-камі «У ветры дзікім не загінеш, чарнобы-лем не зарасцеш» прадбачыў далёкую бу-дучыню. Артур Вольскі, класік дзіцячай літаратуры, таксама прарочыў масавы псіхоз, які на пачатку XXI стагоддзя ахапіў увесь свет: птушыны грип. Мяркуюць самі:

Пайшла курцы ў аптэку,
Закрываюць:
— Ку-ка-рэ-ку!
Ці ангіна,
а ці грип — пёўнік мой
зусім ахрып.
(«Курцы ў аптэку»)

Але дарослыя жарты ўбок. Калі вам у дзяцінстве куплялі кнігу, дык прыблізна кожная дзесятая была па-беларуску, і з гэтых кніг прыблізна ў кожнай другой, мусіць, прысутнічалі вершы або п'есы Артура Вольскага. Хто з нас не памятае пра мухалова і мухалоўку, якія словыць мук і мушак лоўка, пра паласатага коніка зебру, пра пана Глінскага-Папалінскага.

У кнізе дзіцячых вершыкаў «Выйшаў зайчык пагуляць» Артура Вольскага сабраныя вершы апошніх гадоў творчасці, а таксама выбарка даўнейшых твораў: аб жывёлах, аб беларускіх святах, аб старажытным гербе «Пагоня».

Свабода, джынсы і рок-н-рол

«...Лех Валенса быў jeans... І Даніэль

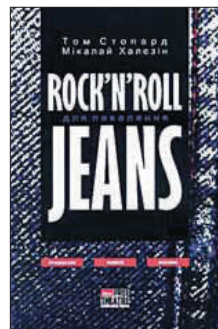
Вольскі
Артур.
Выйшаў
зайчык
пагуляць. —
Мінск:
«Радыеёла
Плюс», 2009

Альбрэхскі — jeans... І Ян Павал II — jeans...І Чарлі Чаплін jeans. Курт Ко-бэйн быў jeans. Падазраю, што і Мікі Маўс — jeans...».

Вядомы брытанскі драматург Том Стопард і рэжысёр беларускага «Свабоднага тэатру» Мікалай Халезін выдалі свае воля-любныя п'есы пад адной джынсавай вокладкай.

У кнігу увайшлі п'еса Тома Стопарда «Рок-н-рол» (пра падзеі Пражскай вясны 1968 году), а таксама працы Мікалая Халезіна «Пакаленне Jeans» і «Спасціжэнне каханья» (у суаўтарстве з Наталляй Калядой). Чырвоная ніткай праз усе п'есы — тэма свабоды, вонкавай і ўнутранай, а таксама спробы наладзіць людскія стасункі ва ўмовах таталітарнага грамадства. Хіба вынікам намаганняў аўтараў падаць лёс чэлага пакалення ёсць споведзь прыватнага чалавека.

Прэм'ера монаспектаклю «Пакаленне Jeans» адбылася ў «Свабодным тэатры» ў 2006 годзе: тады ў тэатральным аглядае брытанскай газеты The Guardian спектакль дастаў найвышэйшы бал. У «Пакаленні» галоўны герой апавядае пра паўпадпольныя гандаль замежнымі кружэлкамі ў Мінску 1980-х і потым перакідваецца на

Rock'n'Roll
для
пакалення
Jeans.
П'есы
Тома
Стопарда і
Мікалая
Халезіна ў
перакладзе.
Мінск:
Выдавецтва
«Свабоднага
тэатру»,
2009—2013с.
1000 ас.

апісанне пра адсідку «на сутках» за ўдзел у палітычнай акцыі ўжо ў цяперашняй Беларусі.

Кожная п'еса выкладзеная на трох мовах: беларускай, англійскай і расійскай — выбірай любую або любую. Пасля чытай і стаў спектаклі як Халезін, стаў лепей за Халезіна — свабода!

Прадмову да кнігі напісаў Вацлаў Гавал.
Лявон К

Бярозаўская Картузія

Картэзіянскі ордэн
лічыцца самым закрытым і
элітарным з усіх манаскіх
ордэнаў Касцёлу.
Пра адзіны ў Вялікім
Княстве кляштар картузаў
піша **Алег Дзярновіч**.

Такаго процістаўлення каталіцкай і расійскай праваслаўнай традыцыі яшчэ не бачыў. Падчас адной навуковай канферэнцыі нам паказалі два фільмы: дакументальную стужку нямецкага рэжысёра Філіпа Гронінга «Вялікае маўчання» і драму расійскага рэжысёра Паўла Лунгіна «Востраў».

Філіп Гронінг здымаў свой фільм у казачна прыгожых французскіх Альпах у Grande Chartreuse — кляштары картузіянцаў (інакш, картузаў), адкуль і пачалося развіццё гэтага аскетскага манаскага закону. У 1984 г. нямецкі рэжысёр накіраваў у Картэзіянскі ордэн ліст з просьбай дазволіць яму зрабіць дакументальны фільм пра іх. Манахі адказалі, што возьмуць час падумаць і самі звернуцца да Гронінга. Паведамленне, што яны гатовыя, паступіла з Ордэну праз 16 гадоў. Рэжысёр сам, без асістэнтаў і каманды, пражыў шэсць месяцаў у кляштары, здымаючы штодзённыя малітвы, працы, рытуалы і рэдкія выправы манахаў за мury. За кадрам няма музыкі і галасоў — толькі гукі кляштары, насельнікі якога далі зарок маўчання. Тое, што застаецца, агаляе —

толькі час, месца і святло. У Вялікім Маўчання распускаецца мяжа паміж экранам і глядачамі.

«Востраў» уяўляе сабой прыпаўсе, якая не прэтэндуе на гістарычную адпаведнасць. У фільме змешчана не магчымае ў жыцці, дзе бажаволак — чалавек, які добраахвотна адмовіўся ад свайго розуму — застаецца такім ва ўсіх сваіх праявах і не спускаецца да тлумачэнняў. Такім чынам, гэта зусім іншы духоўны досвед. Прысутны на праглядзе даследчык гісторыі Праваслаўнай і Пратэстанцкай Цэркваў у Рэчы Паспалітай, прафесар Маскоўскага ўніверсітэту Міхаіл Дамітрыев зазначаў, што з пункту гледжання праваслаўнага расійскага, не можа ўявіць спірытуальны досвед картузаў — гэта фантастычныя краявіды вакол, гэтае багацце (гістарычнае) кляштары ды даволі разнастайная ежа зусім, на яго думку, не вяжуча з судакрананнем да трансцэндэнтнага. Беднасць, матэрыяльныя абмежаванні, фізічныя ды маральныя пакуты — менавіта гэтымі якасцямі, паводле Дамітрыева, асацыюецца пустэльніцтва.

Протыстаўленне ў такім спосаб каталіцкай і расійскай праваслаўнай традыцыі выклікае сумнеў, бо не пакідае месца для ўласна рэлігійнага пошуку, прывязваючы сакральнае да матэрыяльнага. Але прагляд фільму пра картузаў, дыскусія вакол духоўных практык абудзілі мае ўспаміны пра раскопкі 1989—1990 гадоў у беларускай Картуз-Бярозе, дзе сапраўды была выяўлена высокая матэрыяльная культура, а таксама зноў прымусілі звярнуцца да асобы фундатара палескага кляштары.

Брацтва маўчальнікаў

Ордэн картузаў — самае закрытае манаскае брацтва ў Каталіцкай Царкве. Іх Статут патрабуе зарокі самотнасці і маўчання, заняткаў духоўным уладкаваннем і фізічнай працай, істотных абмежаванняў у ежы. Натхнёныя досведам бацькоў-пустэльнікаў, картузы сітэзавалі пустэльніцтва і жыццё ў грамадстве, злучыўшы перавагі абодвух гэтых шляхоў і змякчыўшы суровасць аб-

салотнай адзіноцы супольным укладам.

Першы прыстанак картузаў быў заснаваны Святым Брунам Кельнскім у 1084 г. у Шартрэзскіх гарах (французскія Альпы) паблізу Грэнобля. Назва Ордэну паходзіць ад назвы першага кляштары — Вялікай Шартрэза, а лацінай — Cartusia (Картузія). Там жа праз 900 гадоў здымаў фільм Філіп Гронінг. Ордэн існаваў напачатку толькі ў Францыі, але з канца XII па канец XIV ст. кляштары картузаў папярэліся ад Ірландыі і да Польшчы. Пікам развіцця Ордэну стаў канец XVI ст., калі ў свеце налічвалася 196 кляштары.

За 900 гадоў гісторыі Ордэну, іх лад жыцця практычна не змяніўся. Строгасць рэгулаў зрабіла Ордэн картузаў нешматлікім і элітарным. Гледзячы на сучаснае жыццё манахаў, можна ўявіць, як гэтая закрытая грамада існавала некалькі стагоддзяў у Бярозе-Картузскай.

Манахі ніколі не пакідалі ваколіцаў свайго кляштары і не ўдзельнічаюць у ніякім служэнні. Аснову духоўнасці картузаў складаюць поўны сыход ад свету, сузіральнае жыццё ў маўчання, адзінота, суровы аскецізм і сталае малітоўнае служэнне. Але духоўная свабода застаецца неад'емным прынцыпам супольнасці картузаў. Рэгулы Ордэну вызначаюць толькі некалькі абавязковых малітваў і духоўных практыкаванняў. Усе іншыя неабходныя сродкі дзеля ўдасканалення манах можа аб-

раць сам.

Кандыдату ў манахі-картэзіянцы (а гэта можа быць каталік ва ўзросце 20—45 гадоў) неабходна мець належную адукацыю, музычны слых і голас, каб выконваць грыгарыянскія харалы, і ў дастатковай ступені ведаць лаціну.

Адзіная таямніца — рэцэпт лікёру

Картузы займаюцца рамёствамі, а па сваім адукацыйным статусе яны стаяць вышэй за ордэны манахаў-жабракоў. Картузы славяцца добраахвотна, а сусветную відомасць атрымалі ў аперэ даўгалітэ, элікавы лікёр «Шартроз», рэцэпт якога з'яўляецца адзінай таямніцай Ордэну.

Кожная келія (эрам) сучаснага картэзіянскага кляштары складаецца з жыллага пакоя, дзе манах маліцца, спіць і есць, асобнага садзіка, майстарні і прыбіральні. Усе келіі маюць выхад у супольную галерэю, злучаную з касцёлам. Картузы пміаг працуюць фізічна і інтэлектуальна. Набажэнства ў іх займае значную частку дня і ночы. Картузы не ўжываюць мяса нават у выпадку хваробы, а раз на тыдзень маюць пост, харчуючыся толькі хлебам і вадой. Дарчы, супольнага памяшкання для трапезы манахі не маюць, кожны есць у сваёй келіі. На працягу вялікай часткі году манахі-пустэльнікі харчуюцца раз на дзень, атрымліваючы ежу праз асобнае акенца ў галерэі. Гэтая адтуліна ў сцяне мае два павароты — каб ні з кім не

сустрэцца.

Картузы найстражэйшым чынам выконваюць зарок маўчання, аднак падчас штодзённага «спатыменту» — энергічнага трохці чатырохгадзіннага шпіцыру — браты вольна гутарыць міжсобку.

Казімір Леў Сапег

Кляштар у Бярозе быў адзіным прытулкам картэзіянцаў у Вялікім Княстве Літоўскім. Ключавую ролю ў яго заснаванні сыграў Казімір Леў Сапег. Па сваім браце Яну Станіславу Казімір Леў атрымаў вялікую фамільную маёмасць у Берасцейскім ваяводстве, якая і стала ядром велізарнай латыфундыі з цэнтрам у Ружанах. Сярод гэтых маёмасцяў была і Бяроза.

Багацце дазволіла раскрыцца Сапегавай сям'і нацыянальнага. Ён шчодро фундаваў касцёлы ў Сяміцічах, Дзягілаве, Ружанах, Наваградку, Горках, Бешанковічах, Брэсце, кляштары ў Сапегіне, Наваградку і Слоніме, а таксама больш як дваццаць уніяцкіх цэркваў. 63 тысячы талераў выдаткаваў ён на срэбную труну Язафата Кунявіча. Заснаваў калегію і выдатную бібліятэку ў Ружанах, перададзеныя пазней Віленскай Акадэміі. Для тае ж Акадэміі Сапег фундаваў у 1641 г. кафедры кананічнага і цывільнага права.

Не да канца ясным застаецца пытанне, чаму падканцлер ВКЛ запрасіў асесі па прыналежнасці яму землях менавіта картузаў. Казімір Леў мог пазнаёміцца з картузамі падчас сваіх падарожжаў па Еўропе — тады Ордэн перажываў новы ўздым у перыяд пасля Рэфармацыі.

Ліставанне Казіміра Льва Сапегі з кіраўніцтвам Ордэну доўжылася тры гады, і ў чэрвені 1648 г. закладзены камень новага кляштары быў пакладзены паводле нунцыяма Янам дэ Тарэсам у прысутнасці многіх прадстаўнікоў роду Сапег. Казімір Леў выдаткаваў дзесяць тысяч злотых на пабудову свяцілі і, для пачатку, шпіцы келіяў. Сапег перадаў новаму кляштару шэраг сваіх уладанняў: само мястэчка Бяроза з ваколіцамі, дзве вёскі ў Слонімскай павяце — Мілейкі і Замасцянку, мястэчка Бусыж. Гэты фонд быў адным з самых значных у ВКЛ на той час.

У адрозненне ад большасці тагачасных кляштары, што будаваліся ў гарадах, кляштар картузаў у Бярозе быў заснаваны ў мясцовасці з містычнай аўрай — верылі ў цудоўнае з'яўленне тут драўлянага крыжа з выявай распятага Хрыста. У выніку Картузія ў Бярозе атрымала адпаведную назву — Святога Крыжа.

Фундатар не дачакаўся заканчэння будоўлі, бо 19 студзеня 1656 г. памёр у Брэсце. Але і ў таемненне адпісаў значныя сродкі на Бярозаўскую Картузію. Паронікі Казіміра Льва былі пахаваны ў Картузіі, у паўднёвай сцяне храму, як заявіў чаў фундатар. Для Сапегі ў Чаройска-Ружанскай лініі кляштар у Бярозе стаў родавым некропалем. Гэтыя магілы знаходзіліся там да 1866 г., пакуль з зачынення расійскімі ўладамі кляштару не былі перанесены на мясцовыя могілкі. Паступова, адна за адной, сталі знікаць і пабудовы Бярозаўскай Картузіі, што на той час была «ўсходняй мяжой» картэзіянскага свету.

З кляштарнай цэля яшчэ за царом збудавалі казармы для расійскага войска. А за часам міжваеннай Польшчы ў тых казармах месціўся вядомы канцлагер, у якім перабывалі ўсе эмагры за нацыянальныя правы беларусы. Памяць пра брацтва картузаў зацёрлася. Толькі велічныя руіны нагадваюць тут прадаўны ордэн сузіральнікаў свету.

Казімір Леў Сапег

1609—1956. Чацвёрты сын канцлера ВКЛ Льва Сапегі. Вучыўся ў Віленскай акадэміі, езуіцкім калегіуме ў Мюнхене, інгальштаткім, Лівенскім, Балонскім універсітэтах. Ведаў сем моваў. Абіраўся паслом на соймы, дэпутатам Трыбуналу ВКЛ. З 1645 — падканцлер ВКЛ. Староста Гарадзенскі, Слоніскі, Рагачоўскі.

Беларускі суд у Нью-Ёркскай публічнай бібліятэцы

У час, калі па ўсёй Амерыцы скарачаюцца бюджэты ды ашчаджаюцца на пажарных і паліцэйскіх, сапраўдным маленькім чудам выглядае пастанова стварыць, апрацаваць і каталагізаваць збор беларускіх архіваў у Нью-Ёркскай публічнай бібліятэцы — першы з усіх славянскіх збораў.

Збор архіваў толькі распачаты, але ўжо зараз можна вылучыць найбольшыя серыі.

Першая — гэта паперы ўласна БНІМу: багата карэспандэнцыя, навуковыя артыкулы, манускрыпты (Алесь Салаў, Мася Сяднёва, Яніў Юхнаў), рукапісныя кнігі часоў лагераў ДР, кнігі з аўтаграфамі, публікацыі ў замежных мовах.

Другая — архівы БНР, пратаколы паседжанняў, Статуты Рады розных гадоў, папе-

ры з архіва Янкі Чарапука-Змагара, фінансавыя справы Рады.

Наступныя серыі — архівы газет «Бацькаўшчына» і «Беларусь», асабістыя архівы Антона Адамовіча, Юрка Вішчбіча, Аўгена Кавалеўскага.

Асобна варта адзначыць збор значкоў, медальёў (БНР і БЦР), марак, пячатак арганізацыяў, паштовых картак, календароў. Перлінамі беларусікі ў бібліятэцы стануць два рукапісы: Янкі Купалы «Безназоўнае» і Уладзіміра Жылкі «Тастамент».

Падчас апрацоўкі архіва асобныя цікавыя знаходкі будуць публікавацца. Часопіс ARCHE ўжо выдрукаваў «Нецэнзурныя прыказкі і прымаўкі» Адама Варлыгі (ARCHE №12 за 2008 г.) і невядомы абразок

Наталлі Арсенневай «Пралог у будучыню», а на старонках «Запісу БНІМу» ад наступнага нумару з'явіцца адмысловая музейная руб-

рыка, дзе будуць змяшчацца выявы медальёў, значкоў, неажыццёўныя практыцы марак, фотаздымкі.

Спробы перадаваць матэрыялы ў Беларусі поспеху не мелі. Канфіскаваныя асобнікі, прыкладам, кнігі Юрка Вішчбіча «Антыбальпавіцкія паўстанні і партызанская барацьба ў Беларусі» яшчэ можна аднавіць, зрабіўшы перавыданне, а вось архіўныя дакументы ў гэтым плане безабаронныя.

У Публічнай бібліятэцы ж ёсць гарантыя, што яны будуць захоўвацца столькі, колькі будзе існаваць сама бібліятэка (а ёй ужо болей за сто гадоў), і што дакументы будуць выдавацца любому зацікаўленаму.

Лявон Юрэвіч,
Нью-Ёрк

«Ляпіс Трубяцкі» едзе на Be2gether

Названая першыя ўдзельнікі фестывалю Be2gether, які сёлета ў трэці раз пройдзе ў Нарвілішках, за некалькі метраў ад беларускай мяжы. Магчыма, для наведнікаў з Беларусі віза будзе бясплатнай.

Гэтым разам Be2gether адбудзецца раней, чым звычайна, з 12 па 14 чэрвеня. Гаспадар свята, бізнэсмен Гердыюс Клімківічус, кажа, што «каманда арганізатараў таксама хацела б летам адпачыць». Дый першы месяц лета арганізатары палічылі зручным для актыўных людзей і моладзі, лаяя раз'язджэння на ўсё лета.

Названыя першыя ўдзельнікі «Be2gether»: эмігранцкае кабарэ «Gogol Bordello», легендарны брытанскі дуэт «Touch and Go», а таксама шведы «Clawfinger».

Дакладна вядома, што на фестываль прыедуць рок-кары 2008 году — «Ляпіс Трубяцкі».

Прагнаныя стварыць на фестывалі Be2gether «беларускую сцэну» пасол Літвы ў Беларусі Эдмунд Багдонас парываў меркаваннем: «Асобная сцэна для Беларусі не патрэбная. Трэба, каб Беларусь была на агульнай Еўрапейскай сцэне!»

Хоць фестываль пройдзе за 50 метраў ад беларускай мяжы пад сцягам «Музыка разбурае межы», для беларускіх наведнікаў галоўным пытаннем застаецца шэнгенская віза.

Спадар Багдонас не абяцае, але пераконвае, што гэтае пытанне вырашаецца: «Магчыма, для наведнікаў віза будзе бясплатнай. Мы стараемся, каб для грамадзян Беларусі ўезд на тэрыторыю ЕС быў як мага больш камфортным. На жаль, гэта залежыць не толькі ад нас», — кажа ён.

Сёлета афіцыйны сайт Be2gether будзе перакладзены і на беларускую мову, каб беларускім аматарам музыкі было зручней сачыць за апошнімі навінамі і падрыхтоўкай.

Алена Скоробагатава

Кліп-марафон

Найлепшае
музычнае відэа,
2008 (DVD)

Хто б дадумаўся для кліпа «Крамы» зняць эпізод, дзе дзве паненкі абсмоктваюць адзін яблык?

Гэты дыск адчыняе дзверы ў таямнічы свет айчыннага музычнага сінематографу. «Кліп-марафон» — першае такога кшталту выданне ў Беларусі. Заснавальнікі падшлі да справы звышадказна: на дыск трапіла найлепшае беларускае (беларускамоўнае!) музычнае відэа за апошнія дваццаць гадоў — усяго 43 відэатрэкі. Кліпы ўмоўна можна падзяліць на тры групы: гістарычнае відэа канца 80-х, гэтыя міні-дакументальныя фільмы («Рэй», «Бонда»; відэа часоў «Кліп-абоймы», калі кліпы N.R.M., «Новага неба» ды «Нейраджобеля» здымаліся ледзь не штомесяц; асудатныя, але ад таго маладзёжныя музычныя карцінкі, знятыя ў апошнія гады для тэлеканалу «Белсат».

За выніткам шэрагу ну зусім ужо прахадных (так скажам — звышмалабюджэтных) кліпаў «Харлі» ці «Ростры», уражанне беларускае відэа стварае пазітыўнае. Найперш за кошт безграшовых крэатыўнасці (глядзім «Ура» ці «Надзеньку»), наяўнасці нерву («Цяпіліны», «Храмы падаюць») ці проста добрага мастацкага густу («Тры Янгаль», «Абсэнт»).

Забавуна паглядзець кліпы польскіх рэжысёраў, знятых для «Белсату». Штучнасць кантэксту адчуваецца, але тая экзатычнасць дадае карціцы вострага смаку. Хто б з беларускіх рэжысёраў дадумаўся для кліпу «Крамы» зняць эпізод, дзе дзве паненкі абсмоктваюць адзін яблык? На дыску ёсць і абсалютны рытэт — кліп на «Гомельскі вальс» у выкананні музыкаў «Крамы», «Палацу» і Анатоля Яромленкі з «Сяброў», зняты Ягорам Хрусталёвым да 10-годдзя Чарнобыльскай катастрофы. На БТ той кліп даўно ўжо быў знішчаны, але захаваўся ў прыватных архівах.

конкурс на найлепшы здымак атамнага «грыба» на мабільнік (прыз — «фанерная труна з кутасікамі»).

Мірнаатамаўцы прагназуюць пераўтварэнне Астраўца ў адзін з цэнтраў планеты (а-ля Новыя Васюкі). Газета прапануе назвы для станцыяў будучага астравецкага метрапалітэну: «Імя 300-годдзя паўраспаду», «Шчытавідная» (зыхадам да пітомніку мутантаў) і г.д.

Лявон К

ДЫСКАГРАФІЯ Таня Кушнер

Mannequin,
West Records,
2009

Трып-хоп-брыт-поп-нью-эйдж казка.

Было б дзіўна, каб жонка Віталіка Артыста выдала порцыю джазу ці занялася хард-рок стандарты. У музычных густах Таня сыходзіць з Віталём, і «Mannequin» можна назваць проста сайд-праектам лідэра «Без білета», які ўзяўся сыграць на ўсіх інструментах, трэшкі падняў і дзе-нідзе дапамог тэкстамі. А можа гэта жаночы варыянт той самай групы. Пры тым сама співачка не выглядае бляклым ценем Віталіка і здольная на стварэнне такіх міні-пад'яў, як «Alone». Пад канцэальбому (асабліва ў «My best friend») яе мяккі ненавязлівы голас пачынае зачароўваць. Шкада, што гэтай трып-хоп-брыт-поп-нью-эйдж казка першыя выцягвае ў гэтай праграме аўтарскі пачатак пакуль Таня паўстае закладніцай уласных музычных прыхільнасцяў. Але калі праект — не аднаразовы выкід у атмасферу творчых эмоцый, а сур'ёзны намер даць людзям інтэлегентнай, цікавай ды пазітыўнай музыкі, то ў добры шлях. У чаканні праектаў дзяціль Артыста.

20 гадоў — 20 гітоў

БМАГруп, ГА БНФ
«Адраджэньне»,
2008

Дзе Шалкевіч з Мельнікавым, я вас пытаю, ZET з Deviation, «Малітва» ў выкананні Мулявіна?

Бумажны рай

Вірма, 2008

Барабаншыкава з Грыбалёвай і трохі Ухцінскага.

Не зусім спачатку зразумела, што хаваецца пад гэтым двума словамі на вокладцы. Высветліцца, што гэта зборнік песень кампазітара(?) і паэта(?) — Святаслава Пазняка ды Наталлі Ладзігінай адпаведна. На пару яны працуюць на ўмацаванне стэрэатыпу пра беларускую папулярную музыку, як з'явы чыста правінцыйнай. Чыстоткімі і пастаўленымі галасамі пляюць клоны зорак расійскага МТВ — Вольга Вронская, Вера Карэнікава, яшчэ нейкія невядомыя людзі, таксама ёсць Барабаншыкава з Грыбалёвай і трохі Ухцінскага.

Імяныя складанкі ў нас дазваляюць сабе выдаць хіба такія кампазітары-мегамоштры, як Лучанок ці неабаякія песеннікі, як Някісёў. У сувязі з гэтым незразумела, з якой мэтай спадастання Пазняк і Ладзігіна выдалі дыск? Для сябе? Дык навошта тады было наймаць супермузыкаў Анціпільна і Лютага і рабіць такі нахалд? Для яна-так? Занадта сурова у параўнанні з «Разбітым сэрцам пацана» ці «Белай страказой любові». Дзесяць рэальных поспеху? Тут ужо трэба пра паэзію: «на сэрцы скверно, не звоніць телефон...но весна в мікрофон поёт и всё хорошее повторяется». Будзем спадзявацца, што паўтарацца будзе сапраўды толькі харошае.

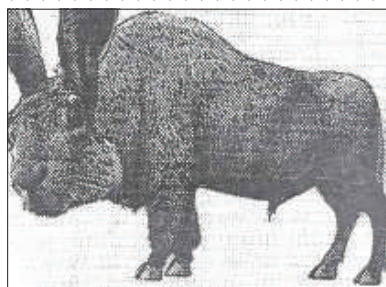
Сяргей
Будкін

КОНТРАКУЛЬТУРА

Не народ для ўрану, а ўран для народу!

У Астраўцы будуць атамную электрастанцыю. З гэтай нагоды разам з усім паспалітым людзям цешыцца-трыумфуюць і Беларуская партыя зялёных. Яны нават выдалі газетку «Мірны атам», у якой ясна адчуваецца пошыржлегендарных «Навінак».

У нумары — артыкул пра мутанта, зубра-беляка, які дасягае полавай спеласці праз 10 хвілін пасля нараджэння,

25.04.2009 17:00 DAclub (П. Броўкі, 22)

ROCK AM SPRING

TARPACH

МУТНАЕВОКА

ГОЛАЯ МАНАШКА

ROOM 14.08

ONE DAY AFTER PEOPLE

CITIES

ADZINOTA

ДАВЕДКІ:
9229178 2597325

КВІТКІ:
15 000 - папярэдне
18 000 - у дзень канцэрту

КАНЦЭРТЫ

«Ulis» у Полацку

25 красавіка ў вялікай зале полацкага гарадскога Палацу культуры — канцэрт гурту **Ulis**. Разам з улісаўцамі выступае **Indra**.

Дударскі фэст — 2009

24 красавіка ў «Рэактары» (вул.Харужай, 29) — Дударскі фэст — 2009. Бяруць удзел: «Стары Ольса», Testamentum Terrae, «Расалія», Ceilidh Ceol, «Келіх кола», Тодар Кашкурэвіч, Дзяніс Сухі і гурт «Дзівацілі». Асобная падзея фэсту: прэзентацыя першага альбому гурту Litvintroll. Танцавальная падтрымка: гурт «Гістрыён». Пачатак а 18-й.

Крама

16 красавіка ў «Графіці» (зав.Калініна, 16) — канцэрт «Крамы». Пачатак а 19-й.

Neuro Dubel

21 красавіка ў Rockhouse Cafe (вул.Няміга, 12) — вялікі сольны канцэрт **Neuro Dubel**. Пачатак а 20-й.

Вайццюшкевіч

у Купалаўскім

26 красавіка а 19-й на малой сцэне Купалаўскага тэатру — сольны канцэрт **Змітра Вайццюшкевіча**. «Стары Ольса» ў Гомелі, Оршы і Магілёве

17 красавіка канцэрт гурту «Стары Ольса» адбудзецца ў Гомелі, у гарадскім цэнтры культуры (вул. Ірынінская, 16). Пачатак а 19-й. 18 красавіка «Стары Ольса» выступіць у Оршы, у Доме культуры «Легмаш». Пачатак а 17-й. 19 красавіка

выступ гурту ў Магілёве, у клубе «Куба» (былы гатэль «Дняпро»). Пачатак а 18-й.

ІМПРЭЗЫ

Віка Трэнас

у «Падземцы»

Кнігарня «Логвінаў» у галерэі «Падземка» (пр. Незалежнасці, 43) прапануе сваім чытачам кожны чацвер з 18.00 да 19.00 набываць кнігу з рук сапраўднага беларускага літаратара. 16 красавіка — сустрэча з паэткай Вікай Трэнас.

«Рыбны дзень»

у Палацы мастацтваў

25 красавіка 2009 году а 18-й у Палацы мастацтваў (вул.Казлова, 3) пройдзе акцыя «Рыбны дзень», у рамках якой адбудзецца прэзентацыя новага нумару часопісу «Тэксты», прысвечанага марской тэматыцы і краме «Рыба». У межах акцыі «Рыбны дзень» выступіць літаратары, музыкі і адбудуцца перформансы. Уваход вольны.

Ды-джей адраждзэння

Штопятніцу на пр.Машэрава, 8 (былая вул.Варшавані, 8) — лідэрскае курсы ды-джейа адраждзэння. Пачатак у 18.45. Т.: (029) 765-36-92, (029) 263-50-57.

Феномены кіно

У кінаклубе «Феномены кіно» (кінатэатр «Ракета») 20 красавіка дэманструецца італьянска-французскі фільм «Сям'я», 1987 г. Рэжысёр Эторэ Скола. Пачатак а 19-й.

ВЫСТАВЫ

Велікодныя падарункі

У галерэі цэнтру народных рамёстваў «Скарбіца» (вул.Кісялёва, 40) да 20 красавіка працуе выстава, прысвечаная Вялікадню. На выставе можна ўбачыць велікодныя саламяныя яйкі, кошкі, ільняныя анёлы, рушнікі, тэматычныя паштоўкі ды шмат іншага. Уваход вольны.

Гісторыя мастацтва Ірану ў музеі гісторыі і культуры Беларусі да 11 мая працуе выстава «Гісторыя мастацтва Ірану», наведвальнікі якой здолеюць убачыць дываны і дываны-карціны ручной работы, прадметы дэкаратыўна-выяўленчага мастацтва, выкананыя ў тэхніцы інкрустацыі, эмалі, чаканкі, мазаікі. Таксама можна будзе ўбачыць іранскую мініятуру і творы жывапісу іранскага мастака Махмуда Фаршчыяна.

Колазварот

У музеі гісторыі беларускага кіно (вул.Свярдлова, 4) да 23 красавіка працуе выстава жывапісу Віктара Ціханавы «Колазварот».

Неба — адлюстраванне культуры

У абласной бібліятэцы імя Пушкіна (вул.Гікалы, 4) да 16 красавіка працуе выстава афішаў «Неба — адлюстраванне культуры».

Выставы ў Палацы мастацтва

У Палацы мастацтва (вул.Казлова, 3) да 26 красавіка працуе выстава жывапісу М.Ліханенкі «Родная зямля», прымеркаваная да 60-годдзя мастака, і персанальная выстава Наталлі Ракчускай.

ТЭАТРЫ

16 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Ядвіга»
Тэатр беларускай драматургіі — «Неба ў дыя-ментах»
Тэатр оперы і балету — «Шчаўкунок»
Тэатр імя Горкага — «Анджэла і іншыя»
Музычны тэатр — «Севастопальскі вальс»

17 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Вольга»
Тэатр беларускай драматургіі — «Нязваны госьць»
Музычны тэатр — «Шклянкі вады»
Тэатр імя Горкага — «Перад заходам сонца»
Тэатр юнага глядача — «Мешчанін у дваранстве»

18 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Вечар»
Купалаўскі тэатр — «Апельсінавае віно» (Малая сцэна)
Тэатр лялек — «Жахлівы спадар Аў»
Тэатр беларускай драматургіі — «Чорны квадрат»
Музычны тэатр — «Тры валы алавяны жаўнеры»
Тэатр беларускай драматургіі — «Дамавічкі»
Музычны тэатр — «Магія любові»
Тэатр імя Горкага — «Ідэальны муж»

19 красавіка

Тэатр лялек — «Чароўная лампа Аладзіна»
Тэатр імя Горкага — «Бег»

20 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Ідылія»

21 красавіка

Тэатр імя Горкага — «Ніначка»
Тэатр беларускай драматургіі — «Адэль»
Тэатр оперы і балету — «Бахчысарайскі фантан»
Музычны тэатр — «Бабскі бунт»
Тэатр юнага глядача — «Каралеўства крывых ляс-тэрак»

22 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Пінская шляхта»
Купалаўскі тэатр — «Беларусь у фантастычных апавяданнях» (Малая сцэна)
Тэатр імя Горкага — «Распуснік»
Тэатр беларускай драматургіі — «Жан і Беатрыса»
Тэатр оперы і балету — «Пахіта». «Бачанне ружы». «Балеро»
Музычны тэатр — «Бая-дэра»

23 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Пінская шляхта»
Музычны тэатр — «Юнона і Авось»

Тэатр імя Горкага — «Несапраўдны хворы»

24 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Та-полевая завея»
Купалаўскі тэатр — «Маці» (Малая сцэна)
Тэатр імя Горкага — «Валіяцінаў дзень»
Тэатр беларускай драматургіі — «Палёты з ані-лам»
Музычны тэатр — «Юнона і Авось»
Тэатр оперы і балету — «Набука»

25 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Сымон-музыка»
Тэатр лялек — «Прыго-ды Пін-Піна»
Музычны тэатр — «Бураціна.бу»
Музычны тэатр — «Дон Жуан у Севільі»
Тэатр беларускай драматургіі — «Іванаў»
Тэатр імя Горкага — «Утаймаванне наравістай»

26 красавіка

Купалаўскі тэатр — «Афрыка»
Купалаўскі тэатр — «С.В.»
Тэатр лялек — «Пінокіо»
Музычны тэатр — «Пры-годы брэменскіх музыкаў»
Музычны тэатр — «Жы-зэль»
Тэатр беларускай драматургіі — «Чарнобыль-ская малітва»
Тэатр імя Горкага — «Жаніхі»

ПРЭМ'ЕРА

Кадэт

На экраны выйшла новая стужка «Беларусьфільму» — «Кадэт». Карціна цікавая як знак зменаў, што неўпрыкмет надыйшлі. Піша Андрэй Расінскі.

Кадэт

Беларусь, 2009, каларовы, 90 хв.

Рэжысёр: Віталь Дудзін

Ролі выконваюць: Андрэй Сенькін, Руслан Чарнецкі, Паліна Сыркіна, Алес Ткачоў, Генадзь Гарбук

Жанр: Драма паводле апавесці Анатоля Жука «Помста матуль»

Адзнака: 5,5 з 10

У рэжысёра Віталія Дудзіна, недацэненага нашай крытыкай, геніяльны нюх на грамадскія запатрабаванні. Паказальна і тое, што ён здымае, і тое, як ён гэта робіць.

У часы перабудовы Дудзін паставіў выкрывальніцкі фільм «Пад небам блакітным», на пачатку 90-х адзначыўся зухаватай трэшухай «Нячысцік» — з голымі ба-бамі і прывідамі, часы адраджэння знаменаліся карцінаю пра Ларыся Геніюш «Птушкі без гнездаў», а спажывецка-лука-шэнкаўскі бум — дзікім кічам пра «Трох жанчы-наў і мужчыну».

Завязка стужкі «Кадэт»

нагадвае сталінскае кіно, што са сталёвай навіяз-ласцю выпускае Нацыя-нальная студыя (незабыў-ныя «Вам заданне», «Рад-зіма альбо смерць»).

Пасля вайны суверанец Дзяніс Мешка едзе на адпачынак у Беларусь да дзядзькі. Але дзядзька, старшыня саўгасу, забіты, падазраюць суседа Мечыслава, які хаваецца ў лесе. Кадэт вырашае ад-помсціць...

Савецка-каланіяльны сюжет дае збой. Напачатку суверанец адмаўляецца купіць фатаграфіі генералісімуса. Надалей, уво-гуле, высвятляецца, што кадэт — зусім не галоўны герой, і што ёсць іншыя

людзі са сваёю праўдай. Першапачаткова, фільм называўся «Метык», у го-нар селяніна Мечыслава, які пасля партызанкі ма-рыць вырвацца з калгасна-га раю.

А кадэт — толькі саплі-вы падшыванец, адурма-нены прапагандай. Урачы-стая сцэна балю з ягоным удзелам выглядае незап-ланаваным здзекам.

У фільме ёсць як нейма-верна добрыя сцэны, так і неймаверна дрэнныя.

Гутарка беларускім вяс-коўцаў — з МХАТ-аўскім праносам, але ўсе акто-ры, знятыя ў карціне — беларускія.

Фільм варта пабачыць як знак.

«Белсат»: тэлепраграма на 20—26 красавіка «Белсат» — гэта незалежны беларускі спадарожнікавы тэлеканал

20 красавіка, панядзелак

18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
18.10 «Ранча», серыял: 24 серыя
19.00 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Хрысціянства» (спазнавальная праграма)
19.05 Тыдзень з радыё «Свабода» (аналітычная праграма)
19.35 «Гарадоцкія валачобнікі», дак. фільм, рэж. Юрый Каліна, 2007 г., Польшча
Традыцыйны абрад «веснавага калядавання» — валачбы — захаваўся ў беларускіх вёсках Падляшша. Пра абрад распавядаюць удзельніцы гурту «Раставаны Гарадоцкі». У праграме — традыцыйныя песні, гукавыя вясны, «валачанне» па хатах жыхароў Гарадоцка, гатаванне традыцыйных вясковых страваў.

19.50 Канцэрт царкоўнай музыкі, ч. 3
20.20 «Невядомая Беларусь»: «Кіпіць Няміга», дак. фільм, рэж. Уладзімір Самойлаў, 2009 г., Беларусь
Наступнае будучыня новых буйных аб'ектаў у цэнтры беларускага сталіцы за апошнія гады значна сказіла аблічча Мінску і прывяло да вальтоўнага знішчэння помнікаў дзяржавы і архітэктуры. Будучыня камерцыйных аб'ектаў вядуць сумнеўныя структуры — невядома, як і на падставе чаго яны атрымалі дазвол на брутальнае знішчэнне гістарычных помнікаў. У што стаць за агідным паўшчымнем закону? Чаму і грамадства, і навукоўцы, і будаўнікі адхіляюцца ад прыняцця найважнейшых рашэнняў, што фармуеці вобразу Беларусі — яе сталіцы? Наш гід па Нямізе і яе праблемах — вядомы беларускі гісторык і мастацтвазнаўца Сяргей Харушскі.

20.45 Асабісты капітал (жананічная праграма)
21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
21.15 «Без рэзугіш»: «Навастыры», рэж. Раман Васілюк, 2008 г., Польшча
Жаночы манастыр Спачыну Багародзіцы ў Войнаве на Мазурах заснаваў у 1995 г. Ціцер у манастыры восем сястрыц. Штогод на свята Спачыну Багародзіцы сюды з усяй краіны прыязджаюць паломнікі. Найбольшы клопат для ігуменні Аліні — будаўніцтва новага манастаўскага дому.
21.40 «Астэрыкс на алімпіядзе», рэж. Фрэдэрык Фарэстэ, Тана Лянчан, 2008 г., Францыя—Іспанія—Нямеччына.

Сомжак трыяга фільму цыклу, заснаванага на аканаміх Кожак Рэна Гастыні і Альбера Удэрэ, даволі просты. Жыхар аднай не заваяванай рымлянамі гальскай вёскі заявае раман з грацкаю прындэскаю. Калі ж ён нарэшце наслася пабачыць яе на ўласныя вочы, аказалася, што ў яго ёсць неабсячаны супернік. Як атрымаць руку прындэсцы? Перамагчы на алімпіядзе! Але ж ягонь супернік — прыемны сын Цэзара — Брут...
23.40 «Элі Макбіл», тэлсерыял: IV сезон, 12 серыя
00.25 Аб'ектыў (навіны)

21 красавіка, аўторак

18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
18.10 «Элі Макбіл», тэлсерыял: IV сезон, 12 серыя
18.55 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Хрысціянства» (спазнавальная праграма)
19.00 «Астэрыкс на алімпіядзе», рэж. Фрэдэрык Фарэстэ, Тана Лянчан, 2008 г., Францыя—Іспанія—Нямеччына.

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)

21.15 Хто ёсць кім?: Лера Сом
Лера Сом — педагог, пэдагог, арыстка, палітычная актывістка, вялікая арганізатарка, маці. Усе падкрэслваюць здольнасць гэтай жанчыны адстойваць свае перакананні. Калегі па партыі называюць Леру Сом абліччам БНФ, у школе яна — адна з найбольшых выкладчыц беларускай мовы, удзельнікі моладзевых гурту «Індра» мяркуюць, што яна «найлепшая пэдагог — аўтарка песенных тэкстаў», хоць паміж імі і ёю — 20-гадовая розніца ва ўзросце. Яна сама сябе лічыць скрайня нацыяналісткаю, аднак у ейным нацыяналізме абсалютна няма когнiт-лексу малага народа.

21.30 Еўропа сёння: тэлечасопіс каналу «Нямецкая хваля»
22.05 Госьці «Белсату»: Павел Макейжа размаўляе з вядомымі экспертамі ды палітыкамі на найбольш актуальныя і гарачыя тэмы
22.25 Сальда (жананічная праграма)
22.45 «Элі Макбіл», тэлсерыял: IV сезон, 13 серыя
23.30 Курны (музычная праграма)
00.00 Аб'ектыў (навіны)

22 красавіка, серада

18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
18.10 «Элі Макбіл», тэлсерыял: IV сезон, 13 серыя
19.00 «Обычаны», дак. фільм, рэж. Б'ёрн Рэйнгарт, 2007 г., Румынія
20.15 Асабісты капітал (жананічная праграма)
20.30 Праект «Будучыня»: навукова-папулярны агляд тэлеканалу «Нямецкая хваля»
21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
21.15 «Без рэзугіш»: «Салідарныя з Беларуссю», рэпартаж, 2009 г., Польшча
Рэпартаж зніты падчас канцэрту «Салідарныя з Беларуссю», што адбыўся ў сакавіку 2009 г. у Варшаве. На канцэрце выступілі знітыя музыкі ды гурты з Беларусі і Польшчы.
21.35 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Хрысціянства» (спазнавальная праграма)
21.45 «Брат майго каханага», маст. фільм, рэж. Джэн Сарды, 2008 г., Вялікабрытанія—Аўстралія
23.25 З архіву «Jazz Jambooree», «Sun Ra Arkestra», ч. 1
00.00 Аб'ектыў (навіны)

23 красавіка, чацвер

18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
18.10 «Брат майго каханага», маст. фільм, рэж. Джэн Сарды, 2008 г., Вялікабрытанія—Аўстралія
19.55 «Невядомая Беларусь»: «Дзень «Ч». Версія», дак. фільм, рэж. Леанід Міндлін, 2009 г., Беларусь, ч. 1
20.30 На колах: аўтамабільны агляд тэлеканалу «Нямецкая хваля»
21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
21.15 Сальда (жананічная праграма)
21.35 Інтэрв'ю выбіраюць
22.40 Беларусі ў Польшчы
22.55 «Консультацыя ў ружовым садзе», серыял: 3 серыя
23.40 «Кальханка» ад Сашы і Сіромы
00.00 Аб'ектыў (навіны)

24 красавіка, пятніца

18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
18.10 «Консультацыя ў ружовым садзе», серыял: 3 серыя
18.55 Хто ёсць кім?: Лера Сом
19.10 «Чарнобыльцы», 2001 г., Польшча
Фільм да 15-годдзя выбуху атамнага рэактара ў Чарнобылі. Гэта трагедыя беспасярэдняе закрунула сотні тысяч людзей. Найбольшыя матэрыяльныя і маральныя страты панеслі жыхары Беларусі.
19.40 Праект «Будучыня»: навукова-папулярны агляд тэлеканалу «Нямецкая хваля»
20.05 «Без рэзугіш»: «Салідарныя з Беларуссю», рэпартаж, 2009 г., Польшча
20.25 Кружэлка (сусветная музыка)
21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
21.15 Госьці «Белсату»: Павел Макейжа размаўляе з вядомымі экспертамі ды палітыкамі на найбольш актуальныя і гарачыя тэмы
21.35 «Смерць як луста хлеба», маст. фільм, рэж. Казімеж Куц, 1994 г., Польшча
23.30 «На поўных абаротах», серыял: 5 серыя
00.00 Аб'ектыў (навіны)

25 красавіка, субота

18.00 Аб'ектыў (навіны, 1 выпуск)
18.10 Тыдзень з радыё «Свабода» (аналітычная праграма)
18.40 «Смех і молат», дак. фільм, рэж. Бэн Льюіс, 2005 г., Данія
20.10 На колах: аўтамабільны агляд тэлеканалу «Нямецкая хваля»
20.35 YoLife! (моладзевая праграма)
21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
21.10 Блізкая гісторыя. Іншы погляд: «Паранены», дак. фільм, рэж. Яраслаў Камењскі, Андэжэй Панкевіч, 2005 г., Польшча
З часу В'етнамскай вайны ніхто амаль паўстагоддзя. Аднак тыя, хто перажыў ваяненныя жахі, да сённяшняга дня не могуць забыць трагедыю. Адзін з іх — 58-гадовы Лусіс Юркаяўняч, ён трапіў у В'етнам 19-гадовым і цягам трох гадоў кіраваў групай снайпераў, паказваючы сябе адным з найбольшых стралкоў в'етнамскай кампаніі. Нават праз столькі гадоў ён задае сабе пытанні: «Я страляў таму, што мусіў, ці я страляў, бо хацеў страляць? Я забіваў таму, што мусіў, ці я забіў, бо мне хацелася?..»
Пытанне гуцьві асабіста драматычна, калі ўлічыць, што забітых уласнымі рукамі, у тым ліку дзяцей, снайпер потым фатаграфавалі...
21.45 Суботні сеанс: «Вакол свету за восемдзесят дзён», маст. фільм, рэж. Баз Кулік, 1989 г., ЗША—Югаславія. У галоўнай ролі Пірс Броснан. 3 серыя.
Трохсерыйны прыгодніцкі фільм па матывах рамана Жуль Верна.
22.20 Еўропа сёння: тэлечасопіс каналу «Нямецкая хваля»
23.45 «Жылі-былі...», дак. фільм, рэж. Галіна Адамковіч, 2007 г., Беларусь
Іскравы аповед пра пакінутыя пасля чарнобыльскай аварыі гарады і вёскі Беларусі ды Украіны. Фільм пабудаваны на здымках з жыцця да трагедыі, знойдзеных у пакупных кватэрах і хатах пасля сходу людзей з радыёактыўнай згоры.
00.00 Аб'ектыў (навіны)

26 красавіка, нядзеля

18.00 Прэс-экспрэс (агляд друку)
18.15 «Ранча», серыял: 25 серыя
19.05 Форум (ток-шоу): Як выйсці з крызісу?
Аб'яднаныя дэмакратычныя сілы стварылі антыкрызісную праграму. На сакавіцкай нарадзе Грамадска-кансультацыйнай рады пры Адміністрацыі прэзідэнта праграму прэзентаваў адзін з яе аўтараў — былы кіраўнік Нацыянальнага банку праф. Станіслаў Багранкевіч. Аднак яшчэ да гэтай прэзентацыі ўлады скептычна ставіліся да любых ідэй апазіцыі, хоць урад нават не мае сваёй антыкрызіснай праграмы.
19.55 «Без рэзугіш»: «Белы ветразь над Прыпяццю», дак. фільм, рэж. Уладзімір Колас, 2008 г., Беларусь
21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)
21.20 «Гісторыя пад знакам Пагоні»: «Дзяржавы» (спазнавальная праграма)
З Віст, вялікую частку тэрыторыі нашай краіны пачынаюць займаць славяны. У выніку іх змешвання з мясцовымі балцкімі плямёнамі ўнікае беларускі этнас і культура, якую археолагі называюць банцараўскаю. Ёсць прыкметы таго, што нашае продкі ўжо ў той час мелі паўную форму дзяржаўнасці.
21.25 Жаўтуха (гумарыстычная праграма)
21.55 Фільматэка найстроў: «Метад», маст. фільм, рэж. Марсэл Пінейра, 2005 г., Іспанія—Францыя
Фільм створаны паводле культурнай кнігі Хордзі Гальсэрана «Метад «кронгалы»».
Мадрыд. За аном гудзе шматлікая дэманстрацыя антыгальсцкай. Сем прэтэндэнтаў на высокую пасаду ў буйной карпаратыўнай збройцы на апошні налічшы з іх атрымала працу. Але гэта не будзе простае сумоўе — кампанія выпрабавала іх адмысловым псіхалогічным тэстам — метадам «кронгалы». Метад падручлежвае выкананне шэрагу заданняў, падчас якіх вывучаюцца нават самыя ўнутраныя рысы характэрнага кандыдата. Тэставанне вылічвае ў канфіліктах, справі ды расчараванні ў адвечнай барацьбе за месца пад сонцам. Хця ў пэўны момант здаецца, што некаторыя героі цянця і нешта іншае — больш важнае за рук па кар'ернай лясцы.
00.00 Аб'ектыў (навіны, галоўны выпуск)

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

Японец, ды не японец

Увага! Гэта не мультыпалічкі ачмурашкі пра робатаў-трансформераў ці псіхічнай атака «Пакемонаў». Хай сабе японская мультыплікацыя, і стыль падобны: вялікія вочы галоўных герояў і крыху змужаная пантаміма, але ўсё ж перад вамі — шчырая анімацыйная першакрыніца, фільм Хаяа Міядзакі. Мультыпалічкі, ша-

лёна папулярныя ў Японіі, але адкрытыя еўрапейскім светам адно ў 2002 г. падчас Берлінскага кінафестывалю пасля трыумфу стужкі «Знесеныя зданямі».

Мультыпалічкі «Наш сусед Татара». Ці то лесавік, ці то гіганцкі мыш Татара бярэ дзівое дзячэтак у падарожжа па небе на катобусе (кот+аў-

тобус). Дзячэтакі напярэдадні пасялі жалуды і Татара за лічаныя імгненні расціць з іх дуб-гмах. Нараніцу, прачнуўшыся ў ложку, дзячэтакі ба-чаць, што гмахам няма, але ёсць парасткі маладых дубо-коў, хця іхні бацька ніякага лесавіка ў вочы не бачыў. Татара — плод фантазіі дзячэ-нак, якія адно смуткуюць па маці, якая знаходзіцца ў боль-ніцы, і таму прыдумалі для сябе казачнага героя, ці ўсё ж ён сапраўды прыходзіў уначы і потым панёс з сабой гіган-тычны дуб? Аўтар фільму не дае адназначна адказу. Зразу-мела толькі адно — сваёй двай-стасцю ў дачыненні да казач-нага, паралельнага свету Міядзакі вельмі дакладна вызначае месца чароўнага ў нашым свеце, маючы пазі-цыйно, якую словамі вельмі ўдала выражае галоўная ге-раіня мультыпалічкі, пацешная дзячэчка Мэй: «Сон, ды не

сон!». Японскае анімэ скіраванае на больш дарослую, чым дас-нееўскія і саюзмультыпалічкі стужкі, аўдыторыю. Прысці ў кіназалу, дзе ад-соткаў 80 — дарослыя і гляд-зець мультыпалічкі дарослага, які не з'яжджаючы на ўці-пуці і цюхці-мухці, распавядае праўдзіва чароўную казку,

спяляючы дзіўныя вузель-чыкі кадры і персанажаў так, што разумеець усе — сталыя і малыя. А яшчэ стужкі Міяд-закі — непасрэдным доступ да чужой, часам незразумелай, але такой чароўнай і прыя-гальнай японскай культуры. Японія, ды не Японія!

Павал
Касцюкевіч

Паказ фільмаў, які язык не паварочваецца назваць рэтраспектывай, адбываецца ў мінскім кінатэатры «Ракета» (Рабочы завулак, 3, праезд да ст.м. «Парлетарская»). Восе мультыпалічкі, на якія вы яшчэ паспееце:

«Порка Роса» 15 красавіка, 17:00 (пра высякароднага італьянскага свіна-пілота, за якім гоняцца фашысты).

«Нябесны замак Лапута» 17 красавіка, 19:00 (пра дзячэчку, уладальніцу Ляпунага Каміяна на якую палююць агенты ўраду і піраты, бо ён з'яляецца ключом да таямнічага вострава Лапуты).

«Шэпт сэрца» 18 красавіка, 17:00, 19 красавіка, 19:00 (пра дзячэчку, якая праз улюбёныя кнігі трапляе ў дзівоўную краіну).

«Вядзьмарская служба дастаўкі» 18 красавіка, 19:00, 19 красавіка, 17:00 (пра вядзьмарку-падлетка Кікі, якая, дапамагаючы людзям, адкрывае службу дастаўкі па небе).

«Наўсікаа з Даліны Вятроў» 19 красавіка, 14:30 (пра прындэсу Наўсікаю, якая кіруе аднай ацалелай краінай на Зямлі пасля страшнай біялагічнай катастрофы).

ЛЕВЫМ ВОКАМ
.....

Малога не крамсаць

Цікава, як разумеюць дзеці выразы дарослых палітыкаў, кшталту фразы «пакрамсалі малога». Яе сказаў у апраўданне прыпынення трансляцыі расійскіх каналаў адзін з прадстаўнікоў айчыннага палітыкуму. Фельетон **Лёліка Ушкіна**.

Малы пхнуў нагою плюшавага мішку. Гуляць не хацелася нават у хакей.

Сітуацыя была поўная жэсць. Да малога дайшлі чуткі, што яго крамсаюць на расійскіх каналах. За што — не мог зразумець хлопчык.

Ён быццам нічога антырасійскага не казаў. Пастараўся ўзгадаць: мо падпісваў петыцыю за вызваленне Хадаркоўскага, квасіў з Лімонавым або разам з Каспаравым прарываў ланцугі

амону на маршы нязгодных? Быццам, не.

Трэба было тэрмінова параіцца з дарослымі.

І тут пачуўся знаёмы гук прапелера, і ў пакой уляцеў Карлсан.

— Вітаю, малы, — сказаў ён. — Давай дурэць і красці плюшкі ў фрэкэн Бок!

— Ах, Карлсан, у мяне праблема, — хлопчыку было не да жартаў. — Мяне крамсаюць на каналах кшталту РэнТВ.

Карлсан пайшоў на пасадку.

— Спакойна, толькі спакойна. Ты ж ведаеш, хто самы лепшы ў свеце эксперт па расійскай унутранай палітыцы, — заявіў мужчына ў поўным росквіце сілаў. На думку Карлсана, усё сходзіцца на тым, што фрэкэн Бок — сакрэтны рэзідэнт ФСБ: «Мы канкрэтна папалі, малы. Гэтак яна наступны

раз нам з табою палоніў у цефцелі падкладзе».

— І што мне рабіць: прасіць у бацькоў не сабаку, а прызнанне незалежнасці Паўднёвай Асеціі і Абхазіі?

— Ведаеш, што: а давай зараз да Пуціна?

Карлсан з Малым на спіне ляцелі нізка, амаль над хвалямі Балтыкі, і радыары баранавіцкай РЛС не змаглі зафіксаваць парушэнне паветранай мяжы саюзнай дзяржавы.

Дзіва што Пуцін трохі ашалеў, калі ў акно яго кабінету ўляцелі без візы грамадзяне краіны заходняга блоку.

— Што за базар? — Карлсан перайшоў на расійскую мову. — У натуре, не разумею наездку на малога.

— М-м-м-м, дазволю падзяліцца думкай, што зараз усё вырашым, —

ВВП падняў слухаўку.

Яму ўяна не хацелася псаваць адносіны з Швецыяй (краіна — адзін з лідэраў зімовых відаў спорту) напярэдадні сочынскай Алімпіяды.

— Алё, дырэкцыя РэнТВ? Што там у вас за кампанія супраць малога? Чаму вы яго крамсаеце? Патрабую не толькі не крамсаць, а наадварот, у два разы больш павялічаць яго прысутнасць у эфіры. І толькі пазітыўная падача. Зразумелі? Вось так.

Пуцін звярнуўся да гасцей.

— Усё ў ажурі. Дарэчы, Карлсан, не жадаеце рэкламаваць газетправод «Паўночная плынь»?

Карлсан узяў візітку, падхапіў малога і ўзяў курс на Стакгольм.

Назаўтра ў выпусках навінаў РэнТВ Дзмітрыя Мядзведзева паказалі ў два разы больш, чым звычайна.

Што ў яго на галаве?

Падчас суботніку Аляксандр Лукашэнка з'явіўся на публіцы ў незвычайным галаўным уборы. У ім ён дэманстравіўна даваў інтэрв'ю журналістам, разважаў пра беларуска-расійскія адносіны і бягучую палітычную сітуацыю.

«Каўпакі такія некалі Вячаслаў Зайцаў рабіў, — кажа мадэльер вопраткі Святлана Длатоўская, да якой мы звярнуліся па каментар. — Расійскі мадэльер у адной сваёй калекцыі імітаваў купалы... Падобныя ж каўпакі можна пабачыць на граўоры Радзівілаўскага летапісу, дзе адлюстравана ўзяццё Мінска войскам Яраславічаў у 1066 г. Гараджане стаяць звязаныя, з голымі галавамі, а воі Яраславічаў — перад імі на конях у такіх шапачках. Яшчэ яна мне нагадала манаскі клябук. Толькі клябукі робяцца з кліноў матэры, а тут шапка вязаная, трыкатажная. Накшталт лыжнай. І, відавочна, малаватая — сабралася наверх».

Якраз дзякуючы гэтай «сабранасці наверх», галаўны ўбор кіраўніка дзяржавы аддалена нагадвае фрыгійскі каўпак — вядомы з антычнасці галаўны ўбор, які вяліўся з лямцу. У Старажытнай Грэцыі ён лічыўся сімвалам свабоднага чалавека. Калі яго адзяваў раб, ён атрымліваў свабоду. Лічыцца таксама

выявай бычынага рогу ці фалічным сімвалам. Шапку, нахштальт фрыгійскага каўпака, можна бачыць на старажытных выявах багоў: егіпецкага бога плоднасці Азірыса, грэцкага бога шлюбных сувязяў Ганімеда, грэцкага ж бога малакан Зеўса.

«Светлыя зігзагі на чорнай шап-

цы — гэты малюнак можа сімвалізаваць што заўгодна, — кажа С.Длатоўская. — І змяню, і дождж — увогуле, вадзяныя знакі».

Іншымі словамі, такая шапка на кіраўніку дзяржавы — да спорных веснавых дажджоў.

Сяргей Мікулевіч

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ВІТАННІ

Вітаем Гур'явічаў з нараджэннем сыночка і ўнучка! Няхай расце здаровенькі і разумны! Сябры і калегі

ЖЫТЦЬ

Прыстойная жанчына сталага веку (55 гадоў) здэне адпрацаваць кватэру. Тэл. (029) 340-18-25

СПАЧУВАННІ

Выказаем сваё спачуванне ўладзіміру Шылу ў сувязі са смерцю маці Нины Васільевны. Сябры з Салігорска

Прыватныя абвесткі ў «НН»

(не больш за 15 словаў) можна падаць бясплатна. Дасылайце поштай (а/с 537, 220050, Мінск) ці праз e-mail (nn@nn.by) або размяшчайце на форуме сайту www.nn.by. Дык скарыстайцеся!

ЖАРТЫ

— Таа, а мама ўмее ездзіць на машыне лепей за цябе!

— Ну, не думаю...

— Але ты сам казаў, што на ручным тормазе не змог бы і метру праехаць, а мама праехала 12 км!

Руская печ у Беларусі — газавая пліта.

— Як перакласці на расійскую «Prima donna»? — Баба Ала.

«НН» СТО ГАДОЎ З ВАМІ

Тургелі Віленск.пав. і г.б. 20 сакавіка вучыцелі трох суседніх школ сабралі ў мястэчку сваіх вучняў і супольна святкавалі столетнюю гадавіну нараджэння вялікага расійскага пісара Мікалая Гоголя. Нягледзячы на тое, што дарогі ў нас скрозь цяпер надта дрэнныя, прыехала каля 70 вучняў і чалавек 25 бацькоў іхных. Вучыцелі паклікалі на сваё свята свяшчэннікаў і памешчыкаў суседніх, але паміж іх нікога не было.

Адзін з бацькоў «Наша Ніва» №15, 1909

Выкладчыкі Беларускага Ліцэю запрашаюць

Бесплатныя курсы мовы, культуры, гісторыі з настаўнікамі Беларускага Ліцэю — сябрамі Таварыства беларускай мовы. Для вучняў 7—9 (9) класаў. Арганізацыйны збор 15 і 22 красавіка а 18.00 на сядзібе ТБМ (вул.Румянцава, 13, ст.м. «Плошча Перамогі»).

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўлена ў 1991

галоўныя рэдактары «Нашай Нівы»:

З.Вольскі (1906) А.Уласаў (1906—1914),

Я.І.Купала (1914—1915), А.Луцкевіч,

У.Знамяроўскі (1920), С.Дубавец (1991—2000).

сакратарка рэдакцыі

Наста Бахінская

шэф-рэдактар

Андрэй Дынько

галоўны рэдактар

Андрэй Гендальевіч Скурко

настаўнік рэдакцыі

Сяргей Харэўскі

заснавальнік

Міхась Філюшэвіч

выдавец

Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы»

АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ:

220050, Мінск, а/с 537

Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,

8-029-707-73-29.

E-mail: nn@nn.by

On-line: www.nn.by

© НАША НИВА. Спісаны на «Нашу Ніву» абавязкова. 12 палос фарматан А2, 5 друк. зм. Друкарня РПТ «Беларусь» (беларускі Дом друку). Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Рэдакцыя не прымае адказаў за змест расійскіх абвестак. Пасведчэнне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №581 ад 14 сакавіка 2007 г., выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь. Юрдычны адрас: 220101, г. Мінск, пр. Ракасоўскага, 102-71. Р/р 3012206280014 у МГД ААТ «Белінвестбанк», Мінск, код 764.

Наклад 5700. Газета выдзіцца 48 разоў на год.

Нумар падпісаны ў друк 23.00 14.04.2009.

Занова № 2026. ISSN 1819-1614

Рэдакцыйны адрас: Ракасоўскага, 102-71.

Ціна даная.

М1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

П1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

